

Gebiedsvisie Penningsveer



INLEIDING

AANLEIDING EN DOEL

Penningsveer is een klein dorp langs de Binnen Lie- de, op de grens van de open polder en het water. Een dorp waar het water vrijwel overal zichtbaar is, en het karakter bepaalt. Met jachthavens, het fort, de molen en de vele oevers is het een bijzonder dorp.

WERKWIJZE

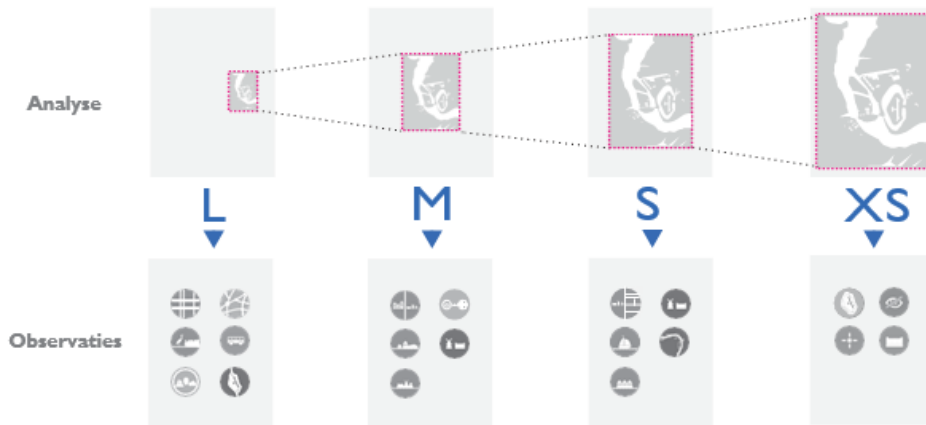
De 'Gebiedsvisie Penningsveer' is in opdracht van de gemeente Haarlemmerliede opgesteld door H+N+S Landschapsarchitecten. Bij het opstellen is een bewonersavond georganiseerd om de bewoners van Penningsveer te horen, en waarin met de kaarten op tafel gezamenlijk aan de slag is gegaan.

LEESWIJZER

Voorliggend rapport bestaat uit twee delen. In het eerste deel wordt ingegaan op de huidige kwaliteiten en opgaven, vanaf de grote naar de kleine schaal.

Daartoe wordt eerst teruggekeken naar de ontstaansgeschiedenis van het dorp om van daaruit op de huidige situatie te reflecteren en kwaliteiten en opgaven te benoemen.

In deel twee wordt ingegaan op deze opgaven en worden kansen voor de toekomst benoemd.



De analyse wordt vertaald in observaties, die samengebracht worden aan het einde van deel 1 tot een ken- schets van Penningsveer.

DEEL I KWALITEITEN EN OPGAVEN

Kenmerken van Penningsveer



L HET POLDERLANDSCHAP

Penningsveer ligt aan de rand van de voormalige Rijksbufferzone, nu een bufferzone die wordt gehand- haafd in het Provinciaal beleid. De polder was vroeger een eiland tussen Haarlem en Amsterdam, en groeide langzaam vast aan de rest van de omgeving door diverse inpolderingen. De naam Halfweg herinnert nog aan de halverwege-stop van de trekvaart en de trein tussen Amsterdam en Haarlem. Zowel de open polder als het water zijn in de loop der tijd wel veranderd van karakter: Haarlem rukte met vooral bedrijventerreinen op tot dichtbij Penningsveer, en doorsnijdingen door snelwegen en hoogspanningsmasten hebben de openheid en de rust in de polder aangetast.

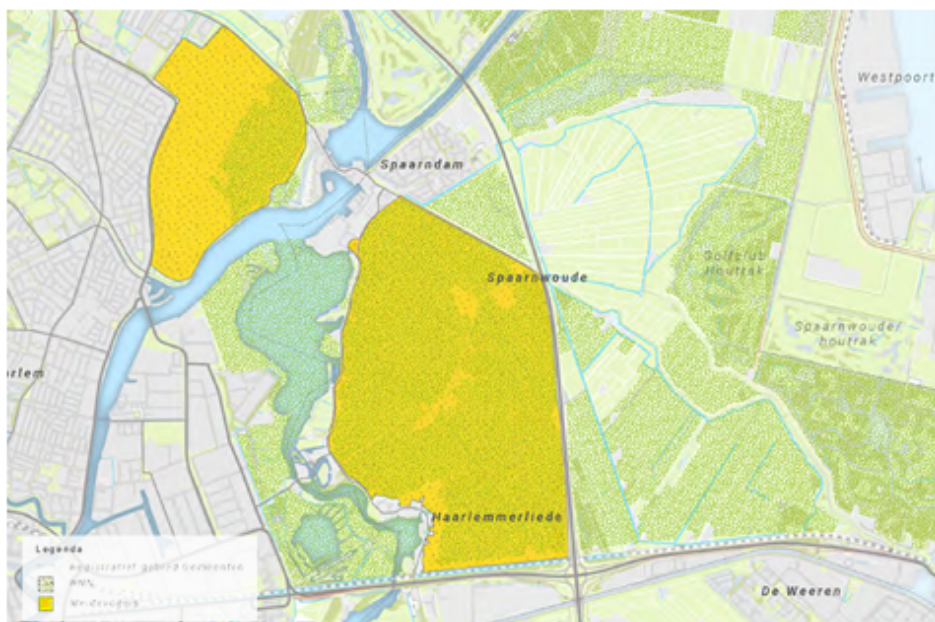
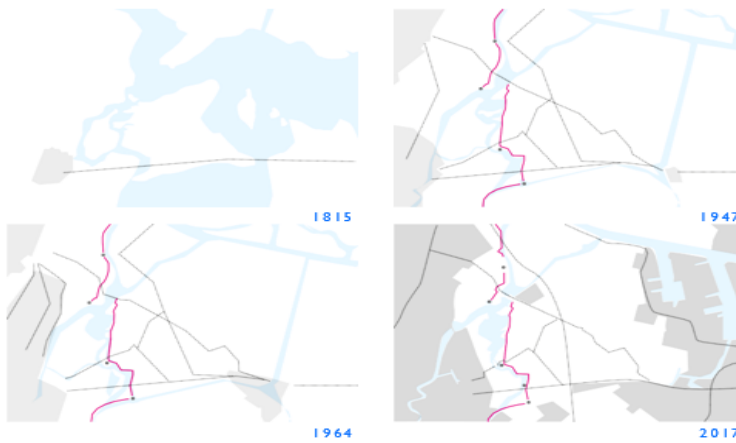
Toch vormt het nog een waardevol open landschap in de stedelijke regio, waar weilanden, water en blauwe luchten voor ademruimte zorgen, en waar jachthavens en recreatiegebieden ontspanning bieden aan recreanten.

Penningsveer vormt hier een belangrijke doortocht in: om van Haarlem in de Verenigde Binnenpolder van Spaarnwoude te komen, is de brug van Penningsveer één van de weinige verbindingen voor zowel auto- als langzaamverkeer.

Door de ligging in de oeverzone, en het functioneren als schakel in het netwerk, ligt Penningsveer op een bijzondere plek.



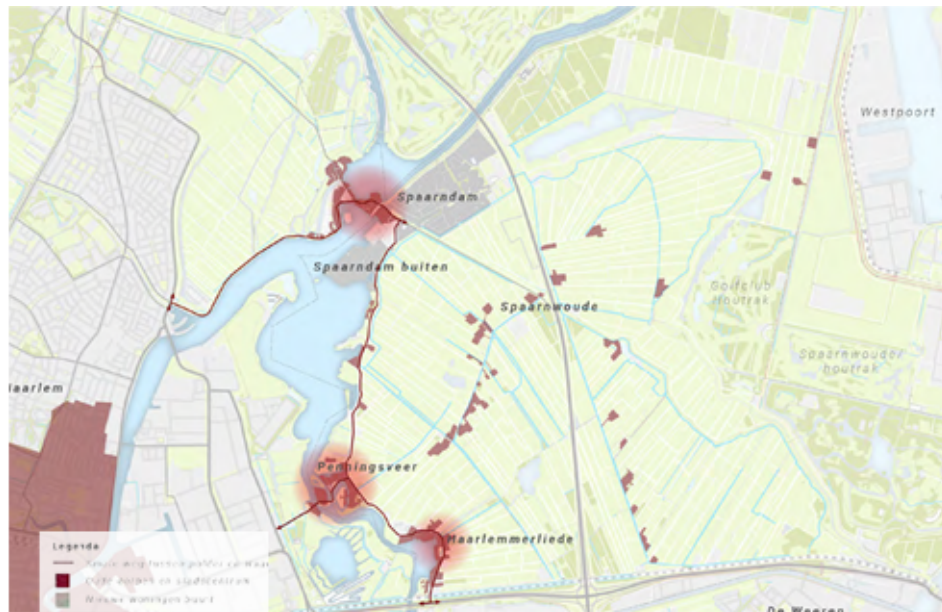
Polderlandschap - Johan Hendrik Weissenbruch (1870-1880)

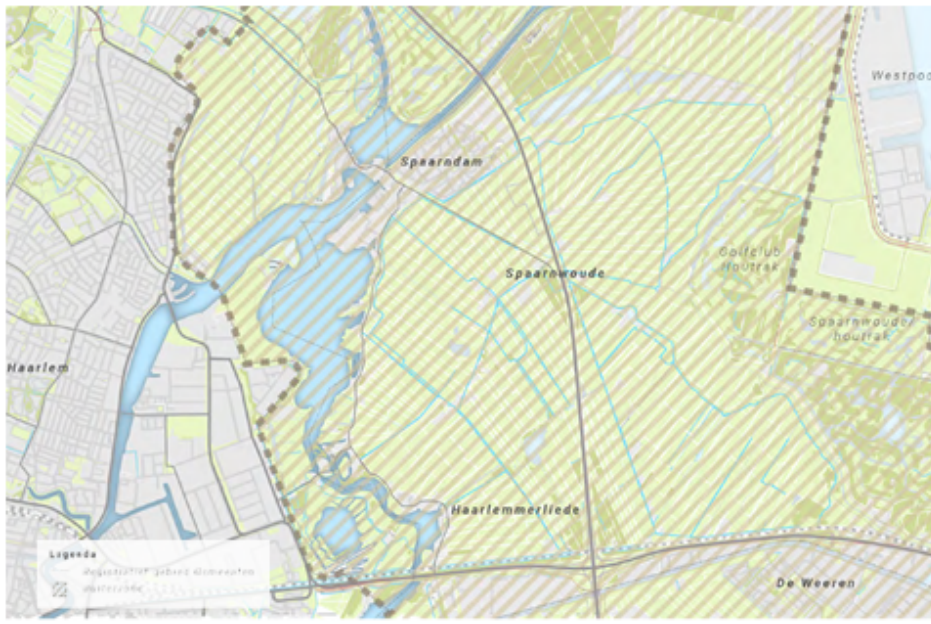


Penningerveer wordt omringd door het Natuur Netwerk Nederland. Aan de ene zijde zijn dit het open water en de oevers, aan de andere zijde het weidevogelgebied.



Fort Penningerveer is een schakel in de reeks forten die Amsterdam omringen in de Stelling van Amsterdam. Vanuit UNESCO, en weer vastgelegd in Provinciaal beleid, gelden er regels die de kwaliteit en zichtbaarheid van de Stelling van Amsterdam bewaken. In de kringen rondom de forten worden ontwikkelingen alleen toegestaan als ze bijdragen aan de kwaliteit en/of zichtbaarheid van het fort en het landschap van de stelling.





De bufferzone tussen Haarlem en Amsterdam staat alleen bij uitzondering verstedelijk toe en beperkt ontwikkelingen, met het oog op het behouden van open ruimte in een stedelijke regio.

Spaarne buiten is een uitzondering hierop, omdat hier een grote ontwikkeling gebouwd wordt, die ook gevolgen heeft voor de verkeersdrukke. In de bewonersavond is gebleken dat de verkeers- drukke de grootste overlastgevende omstandigheid is. Doordat Penningsveer één van de weinige doorgangen is tussen Spaarne-buiten en Haarlem zal de verkeersoverlast in de toekomst verder toenemen als hier geen alternatief voor komt.

Een groene buffer geeft frisse lucht

18-03-1996

Een groene buffer, omgeven door dijken. Een vlak van op talen te kansen! Terwijl van de oprijpende stad, het gebak van vliegtuigen en het geroezel in de luften. Haarlemmerliede en Spaarwoude in de voorgrond van de begerde blikken van Amsterdam, Haarlemmermeer, Haarlem en Velsen te verwachten. Het karakter gaat zelfs terug in de naam. Met een ijskastje troef.

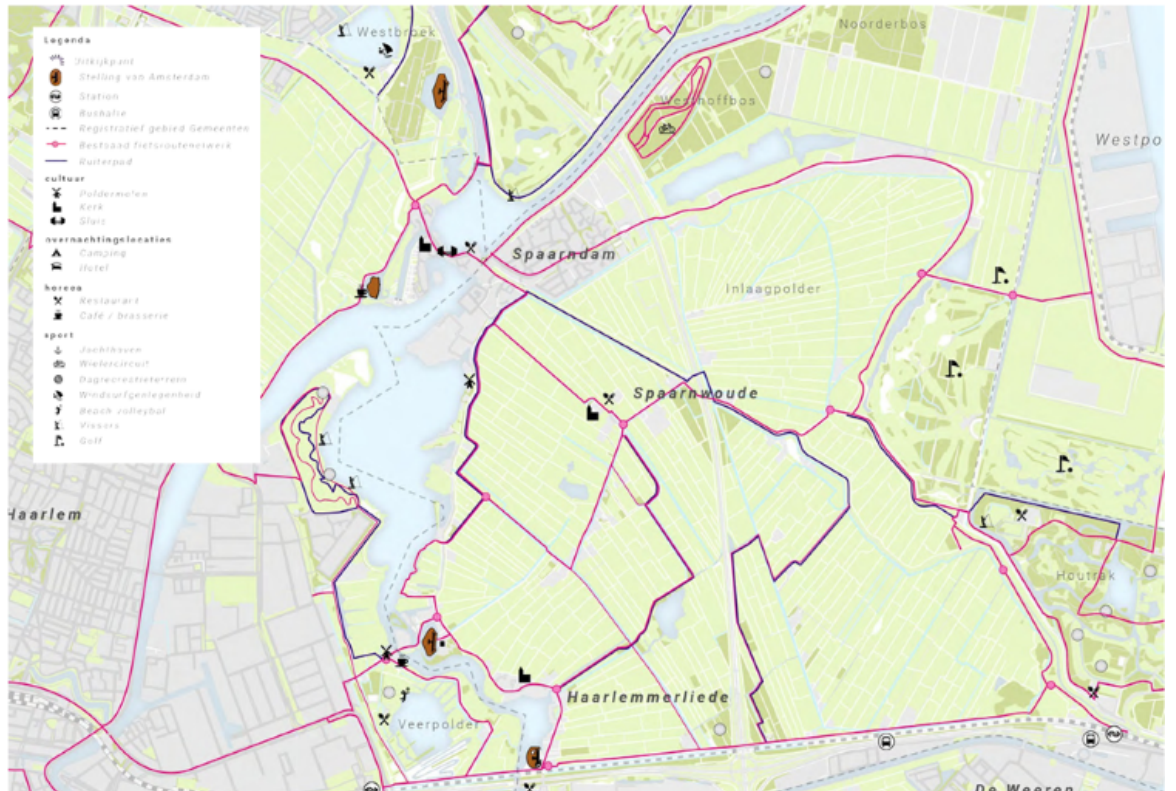
Haarlemmerliede en Spaarwoude wil uitbreiden naar Zwanenburg, Linder, Bontinghulde en Nieuwe Heng. Voorzitter B. van der Vliet van de Haarders wil de bebouwing van dit gebied wel bij een eindpunt laten. Het gebied is nu nog een groot stuk open ruimte. Het gebied is nu nog een groot stuk open ruimte. Het gebied is nu nog een groot stuk open ruimte.

De Haarders wil de bebouwing van dit gebied wel bij een eindpunt laten. Het gebied is nu nog een groot stuk open ruimte. Het gebied is nu nog een groot stuk open ruimte.

De Haarders wil de bebouwing van dit gebied wel bij een eindpunt laten. Het gebied is nu nog een groot stuk open ruimte. Het gebied is nu nog een groot stuk open ruimte.

DE OORZAKEN
 • De Frank Uijthoofd, Burgemeester Edam-Veldhoven. Als oud-burgemeester van Haarlemmerliede en Spaarwoude betrokken bij de strijd om uit de handen van Amsterdam te blijven. Nu maakt het schikfel om de strijd tot een succesvolle samenwerking van Zwanenburg en Houtak.

bron: dorpsvereniging Haarlemmerliede en Spaarwoude - maart 1996



De bufferzone vervult een belangrijke functie voor de recreatie, en wordt gekenmerkt door vele recreatiegebieden, jachthavens, fietspaden en diverse voorzieningen zoals maneges en golfbanen. In Penningsveer is vooral de waterrecreatie aanwezig.

Het Fort is kenmerkende plek, maar heeft in het recreatieve netwerk amper een rol. Andere forten zijn meer openbaar, Fort Penningsveer heeft specifieke doelgroepen, waaronder vooral jongeren. Hiervoor wordt een rustige omgeving en afgelegen ligging geprefereerd.



Water recreatie in Penningsveer



De stelling van Amsterdam



Fietspad netwerk



Ruiterpad netwerk

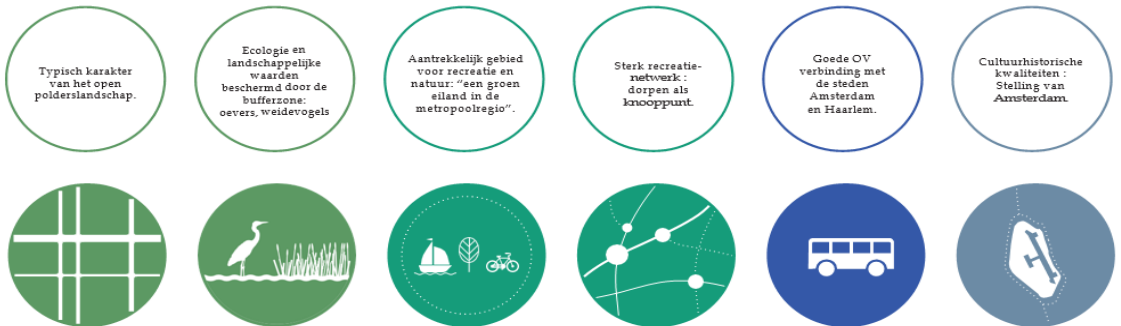


KWALITEITEN

De Haarlemmerliede is waardevol natuurgebied
Belangrijk als bufferzone, voor recreatief gebruik en met grote historische waarde
De buffer zorgt ook voor afkoeling en een beter klimaat in de omliggende steden Haarlem en Amsterdam

OPGAVEN

De nieuwe ontwikkelingen vanuit Haarlem, vooral Spaarndam-buiten verkleinen de groene buffer
Door deze ontwikkelingen komt ook meer verkeersoverlast De bestaande straten zijn niet voldoende breed om het verkeer op een veilige manier te regelen





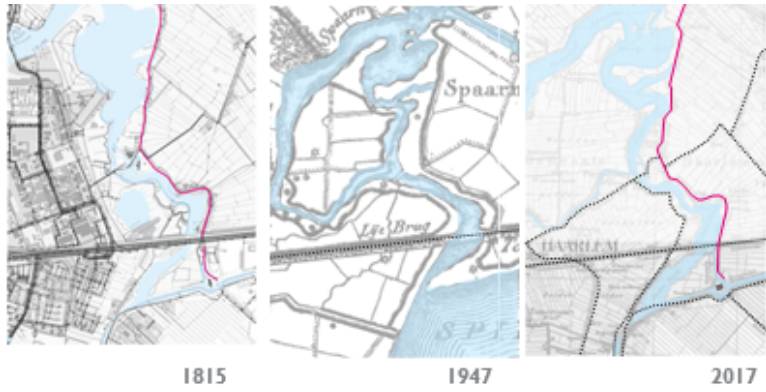
Zichtpunten in het landschap

M HET OEVERLANDSCHAP TUSSEN WEIDE EN STAD

In Penningsveer is het water bijna overal zichtbaar. Zo is het ook ontstaan op de oversteek van Haarlem naar Spaarnwoude. De diverse bruggen en eilandjes, waaronder het forteiland, zijn kenmerkend. Dit is een kwaliteit die gekoesterd mag worden.



Zicht naar Haarlem vanaf de Lagedijk



1. Contrastend zicht naar het noorden met de afvalwaterzuivering en windturbines

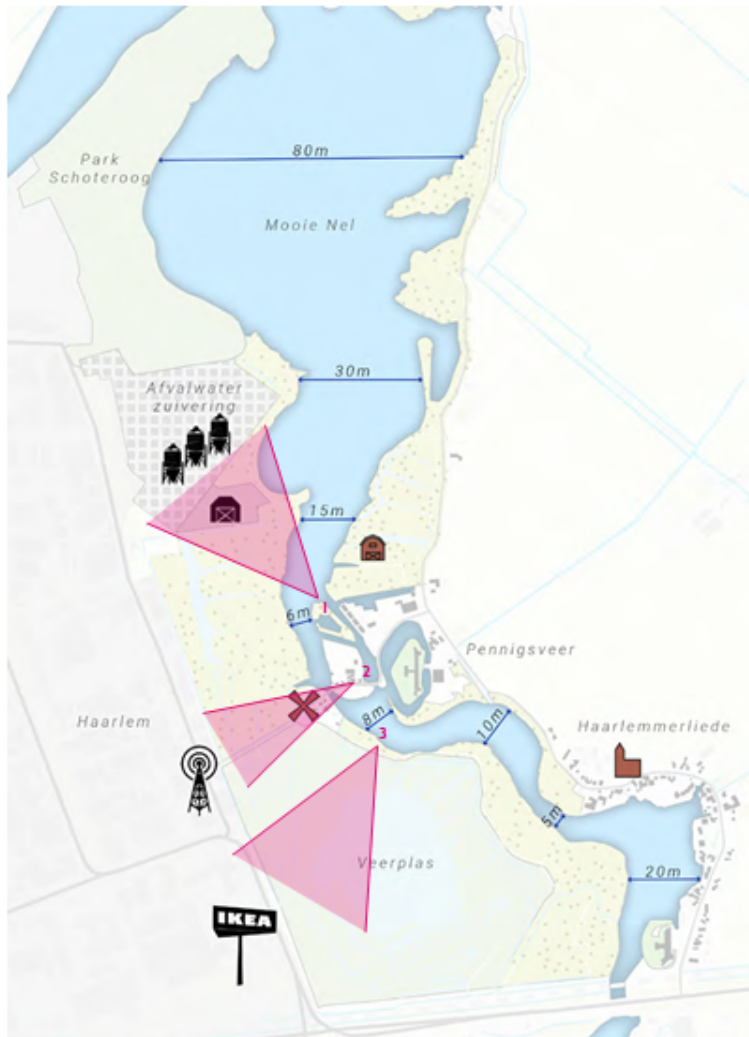


2. Tegenstelling tussen de kleine schaal van de dorps-elementen en de TV-toren van Haarlem



3. De borden van het bedrijventerrein in Haarlem vallen op in het oeverlandschap

Doordat Haarlem is opgerukt naar de Binnen Liede, is de stad goed zichtbaar vanuit Penningsveer. Het zorgt voor contrasten tussen de natuurlijke oevers en de kleine schaal van het dorp op de voorgrond en de grote reclame- en radiotoren en de waterzuivering, die de illusie verstoren.





1. Vanaf het Karperpad is Penningsveer herkenbaar in de oevers door de hoge opgaandebeplanting van het Fort



2. De opgaande beplanting van de Fort is zichtbaar vanaf de oostelijke entree van Penningsveer



3. De molen markeert de entree van Penningsveer aan de westzijde en geeft het een sterke identiteit

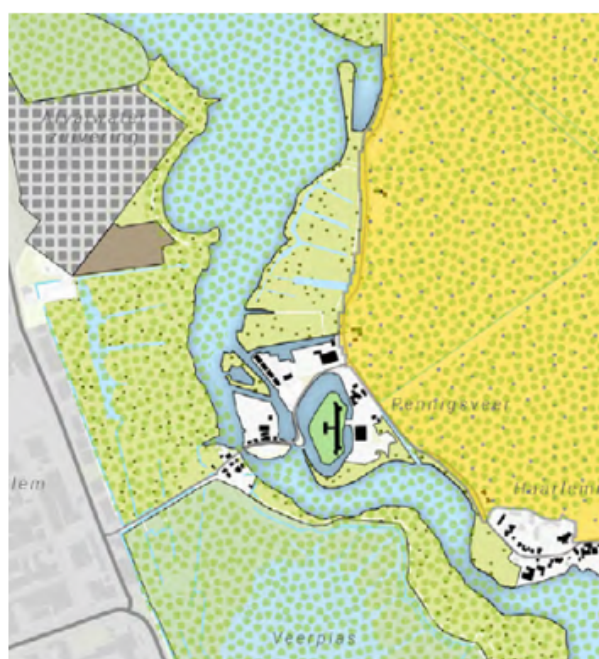
Van buitenaf naar Penningsveer kijkend, vallen de landmarks van het dorp op. Vanuit Haarlem is eerst de molen te zien, vanuit de polder is het zicht een eyecatcher. Deze cultuurhistorische gebouwen zijn daarmee een fijne aankondiging van het historische dorp.



De molen, landmark van Penningsveer, 1875



Recreatieschap Spaarnwoude



NNN en Weidevogels - Ecologisch beleid



Stelling van Amsterdam - beleid kringen en stelling

Recreatieschap Spaarnwoude beheert en draagt de zorg voor de recreatiegebieden Spaarnwoude, de recreatiegebieden in de Haarlemmermeer en de Tuinen van West in Amsterdam. Het is een gemeenschappelijke regeling dat haar verantwoordelijkheid aflegt aan de Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland en de gemeenteraden van de deelnemende participanten. De deelnemende overheden zijn: Provincie Noord-Holland, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Velsen, Amsterdam en Haarlem.

Doelstellingen

1. Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie
2. Het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu
3. Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder 1 en 2 geformuleerde

KWALITEITEN

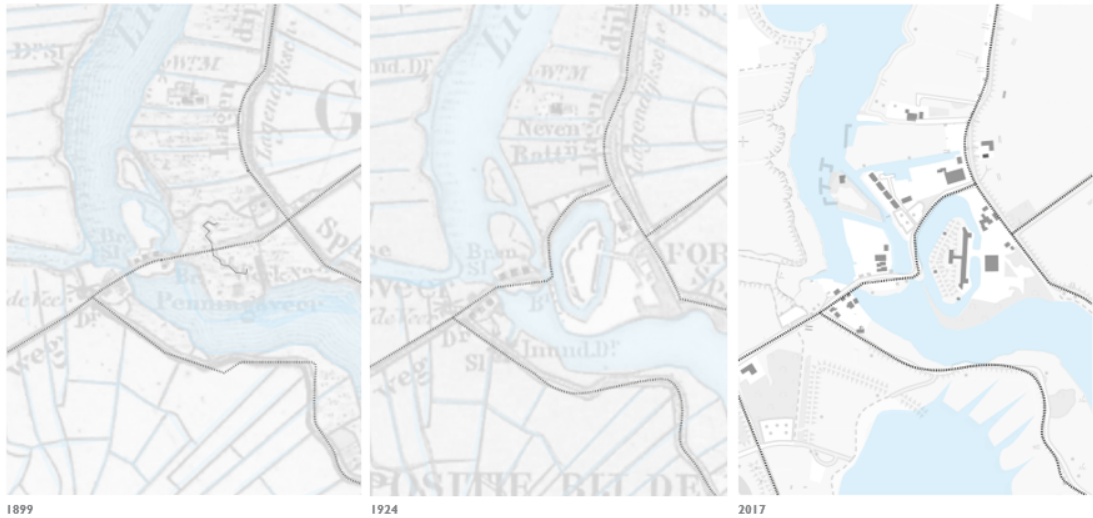
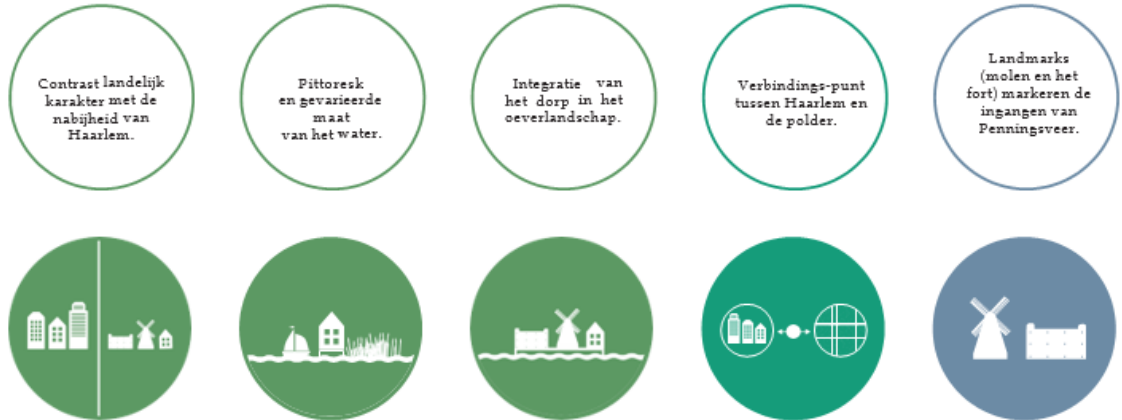
Penningsveer ligt in het oeverlandschap van de Mooie Nel

De plaatsing en ervaring van het dorp vanuit het natuurgebied is waardevol

Het dorp met zijn fort, de molen en het historische dorpslint is zo een hoogtepunt in de ervaring van het landschap

OPGAVEN

De ervaring van de steeds dichterbij groeiende stad in het landschap bedreigt de pure beleving van het natuurgebied. Door de verkeerstoename is het belangrijk het recreatieve langzaamverkeer en inwoners te beschermen tegen overlast en gevaarlijke situaties



S HET WATERDORPSLINT

Naast de molen en het fort is het gebogen dorpslint een kenmerkende en historische structuur. Nog steeds bevindt het zich op een eilandje tussen twee bruggen in. De beleving hiervan zou een bijzondere kunnen zijn, ware het niet dat het drukke verkeer op de smalle weg en nog smallere bruggen dit verstoort.



Penningsveer 1943



Penningsveer 2018



Het oude dorpslint met karakteristieke kleine lintbebouwing en gekrulde weg.



Grotere schaal bebouwing (bedrijfsterrein en boerderij) bij de uitgang van het dorp.

In een reeks van zichten wordt het dorp beleefd, waarbij uiteindelijk de openheid van de polder een mooi uitzicht biedt.



Karakteristiek open polderschap met boerderij rondom het dorp





Woningen grenzen direct aan het water.



Het water vormt een essentieel onderdeel van het dorp

De oevers hebben een diversiteit die uiteen te leggen valt in een bewoonde oever en een natuurlijke oever. De bewoonde oevers bevinden zich voornamelijk op de door de eilanden opgesloten delen. De oevers die grenzen aan de Mooie Nel en de Binnen Liede zijn grotendeels natuurlijk. Zij zijn hiermee waardevol vanuit ecologisch en landschappelijk perspectief. Het verdient aanbeveling om eventuele ontwikkelingen vanuit deze bril te bekijken, en scherp te zijn op het karakter van de oevers: is dit een natuurlijke of een bewoonbare oever?

Op de kaart op de rechterpagina is te zien welke oevers bewoond (wit) zijn, en welke natuurlijk (gestippeld en/of groen) en wat kenmerkende zichten zijn.



Het zicht op het dorp en het Fort is ingekaderd door het water en de oevers.



Jachthaven opgenomen in de natuurlijke oevers



Zicht op natuurlijke oevers vanuit het dorp

De slingerende weg door Penningsveer biedt zichten over zowel de bewoonde als de natuurlijke oevers. Hiermee ontstaat een interessant spel.



Vanaf de brug: samenspel van cultureel en natuurlijke oevers.



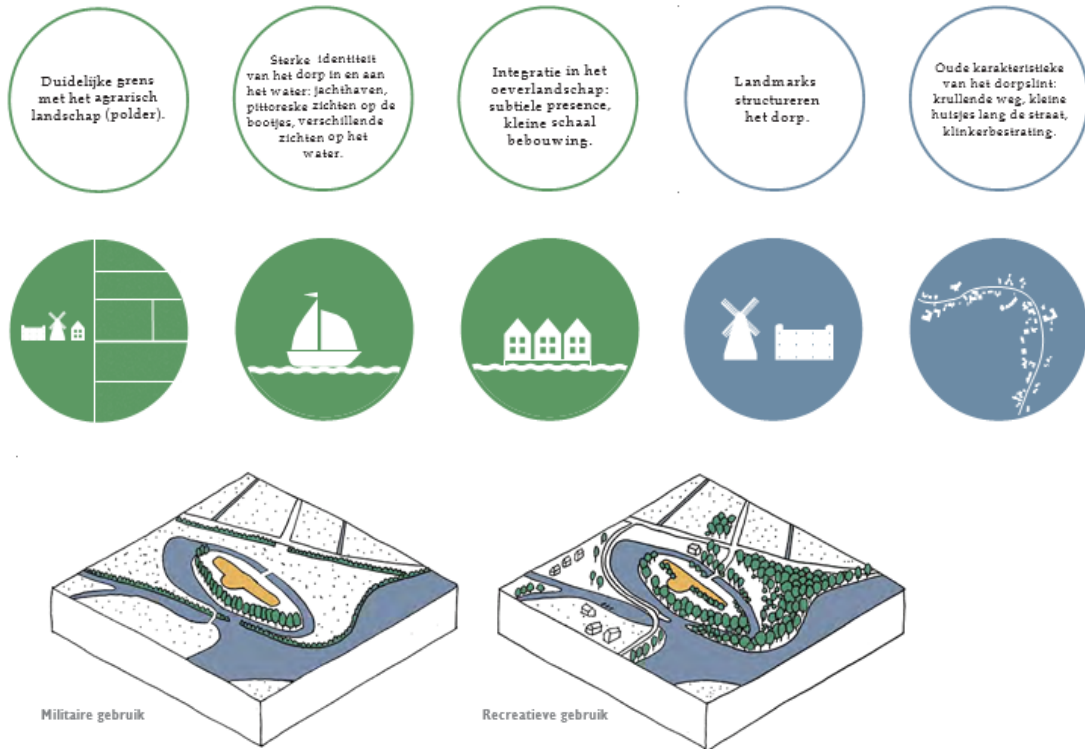
KWALITEITEN

De historische waarde en de originele dorpslint is herken- en beleefbaar.
De historisch gegroeide straat en zijn ruimtelijke beleefbaarheid is een belangrijk onderdeel van het dorpslint.
De oevers hebben hun onderscheidende kwaliteiten; ofwel bewoond, natuurlijk.

OPGAVEN

Door de waarde van de straat als erfgoed, is het een belangrijke opgave het karakter van het dorp te waken ook met meer verkeer op komst

Eventuele nieuwe woningbouw focust zich in de traditie van Penningsveer op een plek aan, of met zicht op, het water zonder de zichten op natuurlijke oevers cultuurhistorische objecten (zoals het fort) geweld aan te doen.



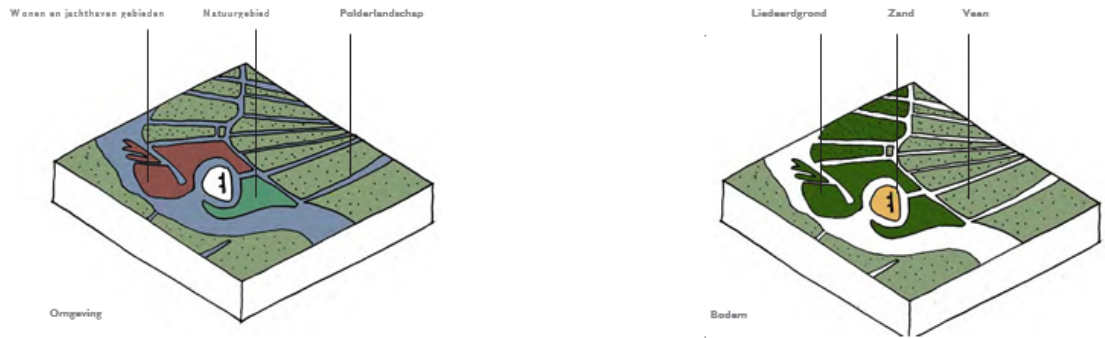
XS HET FORT

Het fort is een bepalend element in Penningsveer. Van alle kanten is er zicht op, en de weg slingert er stevig omheen. Het fort door zijn ligging ook betekenisvol; het heeft een duidelijke voorzijde en achterzijde, die laat zien waar de grens van de Stelling van Amsterdam liep (de Binnen Liedeweg en de Liedeweg). De beplanting is flink opgeschoten (hoge populieren) en de beheerders van het fort werken aan een reconstructie van de historische beplanting.

Het fort heeft nu een bijzondere bestemming als werkplek voor diverse bedrijven, waarmee de functie als groepsverblijf voor kwetsbare jongeren betaald kan worden.

Tegelijkertijd is er wel een uitdaging voor de toekomst; de huidige eigenaar (Defensie) wil er van af. Daarmee komt de vraag op of het huidige gebruik behouden kan blijven? Gezien de waardering voor de maatschappelijke rol van het Fort, zou dit iets zijn waar de gemeente zich voor in kan spannen.

Op de volgende pagina's zijn enkele aanbevelingen te vinden uit het beeldkwaliteitsplan voor het fort en omgeving uit 2013, waar de beleving van fort en historische verdedigingslijnen versterkt worden.



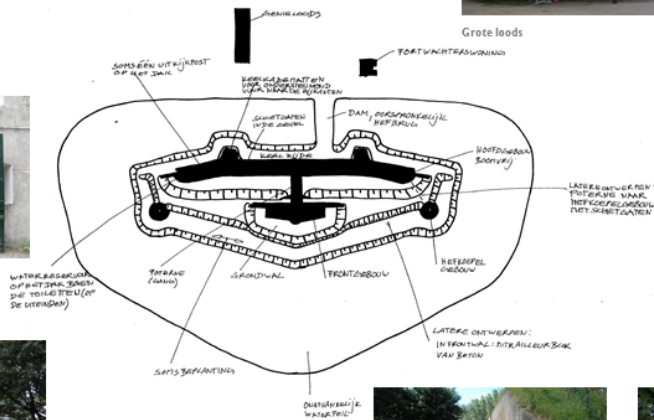
Grote leeds



Noordelijke keelzijde



De Poterne

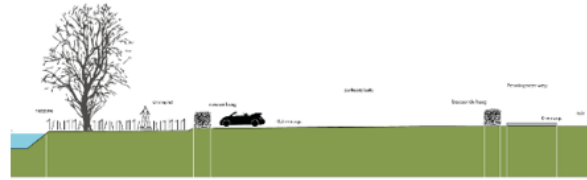


Zuidelijke keelzijde





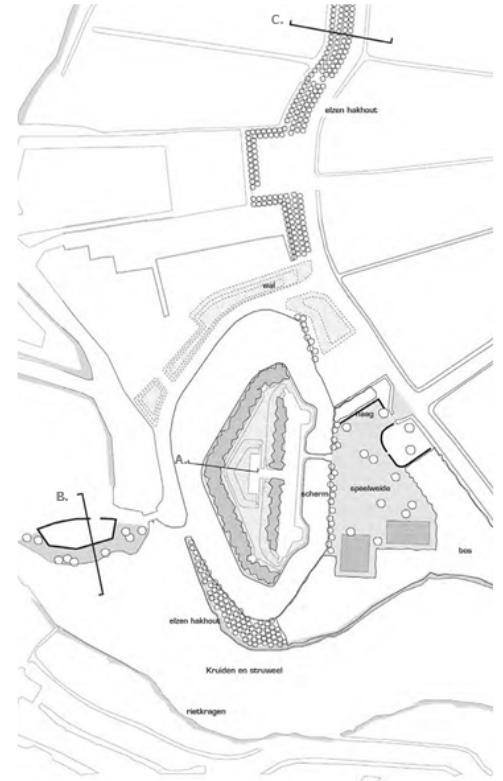
A. Het fort



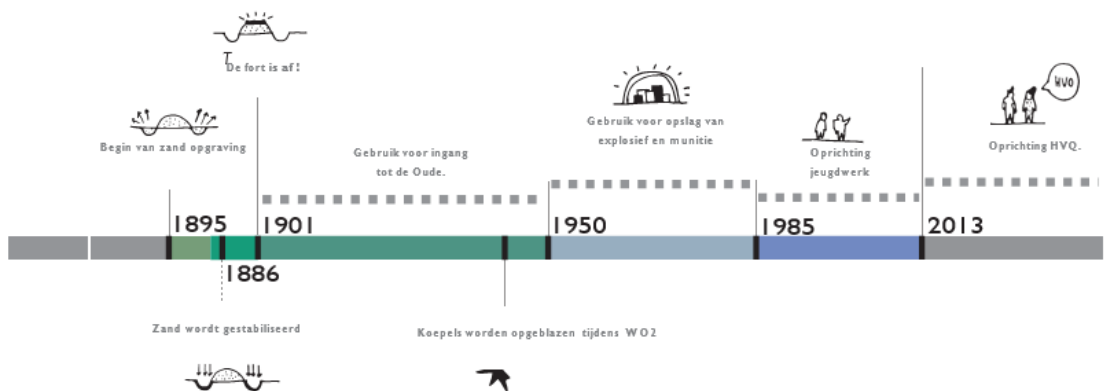
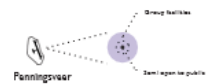
B. Het eiland van Penningsveer



C. Lagedijk Liniedijk



Bron: Beeldkwaliteit Fort Penningsveer- januari 2013



In de context van alle forten langs de Stelling van Amsterdam heeft het fort een bijzondere niche gevonden, met een Stichting die al 30 jaar bestaat en met een lange-termijn visie het fort bestiert. Vrijwilligers helpen bij het bestuur en de instandhouding van het fort.



bron: dorpsvereniging Haarlemmerliede en Spaarnwoude - augustus 2011



KWALITEITEN

Het fort is een belangrijk onderdeel van de stelling van Amsterdam.
Het voegt waarde aan het landschap toe
Het heeft nu een belangrijke sociale functie voor het dorp
De open inrichting maakt het Fort in de landschap beleefbaar

OPGAVEN

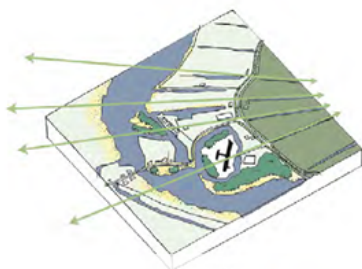
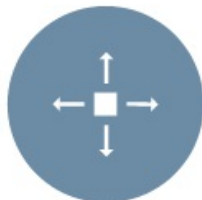
Door zijn sociale functie zal de rustige ligging van het Fort blijven bestaan
Versterken van de openheid van het landschap naar het Fort toe, ook in toekomstige woningbouwontwikkelingen
Opgroeiende beplanting door niet gestuurd beheer, en een rommelige entreezone verminderen de beleefbaarheid van het Fort

Bijzondere plek in het
landschap (contrast).

Hidden
character.

Landmarks
structureren
het dorp.

Cultural
heritage.



SAMENVATTINGKWALITEITEN EN OPGAVEN

RUIMTELIJKE KERNKWALITEITEN

POLDERLANDSCHAP

- Zicht vanaf tussen polder en oevers
- Kleine schaal van het dorplint en de gebouwen
- Zicht op het water

CULTUURHISTORIE

- Zicht vanaf en op het fort
- Zicht op de molen

NATUUR EN RECREATIE

- Subtiel mix van natuur en woningen langs de water
- Toegang tot water en natuur

RUIMTELIJKE OPGAVE

- Beschermen zicht tussen polder en oevers
- Beheersen en verminderen van het verkeer
- Opwaarderen van fiets+wandel netwerk tussen oevers en polder

- Beschermen en toevoegen zicht op en tussen het fort, het molen en de boerderij ten noorden van Penningsveer

- Beschermen van de natuurlijke oevers binnen het dorp
- Ontwikkeling van het recreatie netwerk (fiets en wandelpad) binnen het dorp, en langs het water.

DEEL 2 KANSEN

Vooruitkijken



BEWONERSPARTICIPATI IN PENNINGSVEEER

In twee bewonersavonden is gesproken met bewoners, op 17 april en op 19 juli. Twee keer een goede opkomst van ongeveer 30 bewoners en ondernemers, gaf een goed overzicht van wat speelt in Penningsveer. Na de analyse gaf dit duiding: hoe zien bewoners de kwaliteiten en de problemen in Penningsveer?



Drukke in Penningsveer

Veruit het grootste probleem in het dorp bleek de verkeersdruk te zijn. Er wordt te hard gereden, er gaan te zware vrachtwagens over de bruggen, er zijn opstoppingen bij de te smalle straat tussen de molen en de bruggen, waardoor er ruzies ontstaan, uitlaatgassen staan te dampen, geluids- en trillingsoverlast ontstaan. Penningsveer is er niet op gebouwd om zoveel verkeer te laten passeren, blijkt wel. En dan is er ook nog te weinig parkeergelegenheid rondom de Lagedijk bij de jachthaven van Renautic, waardoor auto's in de berm staan.



Voorbeeld brug voor langzaam verkeer bij Hotel de Inval



In de bewonersavond zijn gelijk mogelijke oplossingen verkend en besproken. Gescheiden bruggetjes voor langzaamverkeer zou de veiligheid kunnen verbeteren. Hier is op diverse plekken ruimte voor (rechts, stippellijn en groene lijn). Dit is een onderwerp om op de volgende bewonersavond te bespreken. Andere oplossingen die werden aangedragen, waren het omleiden van verkeer over andere wegen, het verbieden van doorgang voor zwaar verkeer, het werken met tijdvakken om te voorkomen dat forrenzenverkeer Penningsveer als doorgangssluiproute gebruikt.



VISIE PENNINGSVEEER

Opgeteld zijn er veel kwaliteiten die het behouden waard zijn, en enkele problemen die bij vrijwel elke aanwezige bewoner op het puntje van de tong lagen. Daarom richt de Gebiedsvisie zich vooral op het oplossen van de problemen en het behouden van de kwaliteiten. In mindere mate gaat het over het begeleiden van ontwikkelingen en het opruimen van verrommeling.

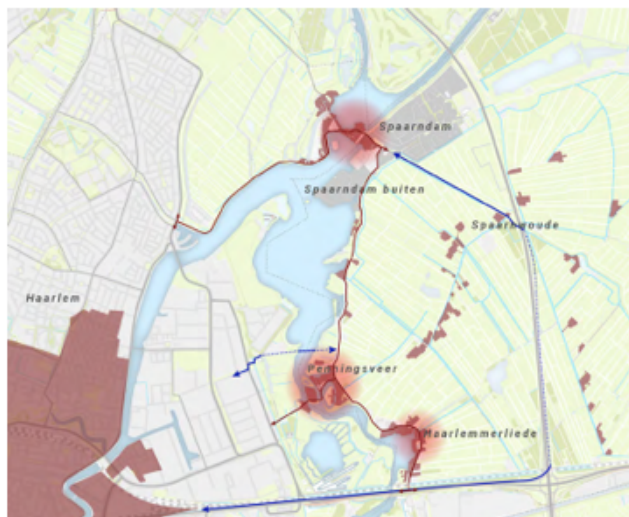
OVERZICHT VISIE PENNINGSVEEER

1. **Verbeteren verkeerssituatie dorpslint**
2. **Zichtbaar maken van de cultuurhistorie**
3. **Het polderlandschap en het water verbinden**
4. **Water en natuur versterken**

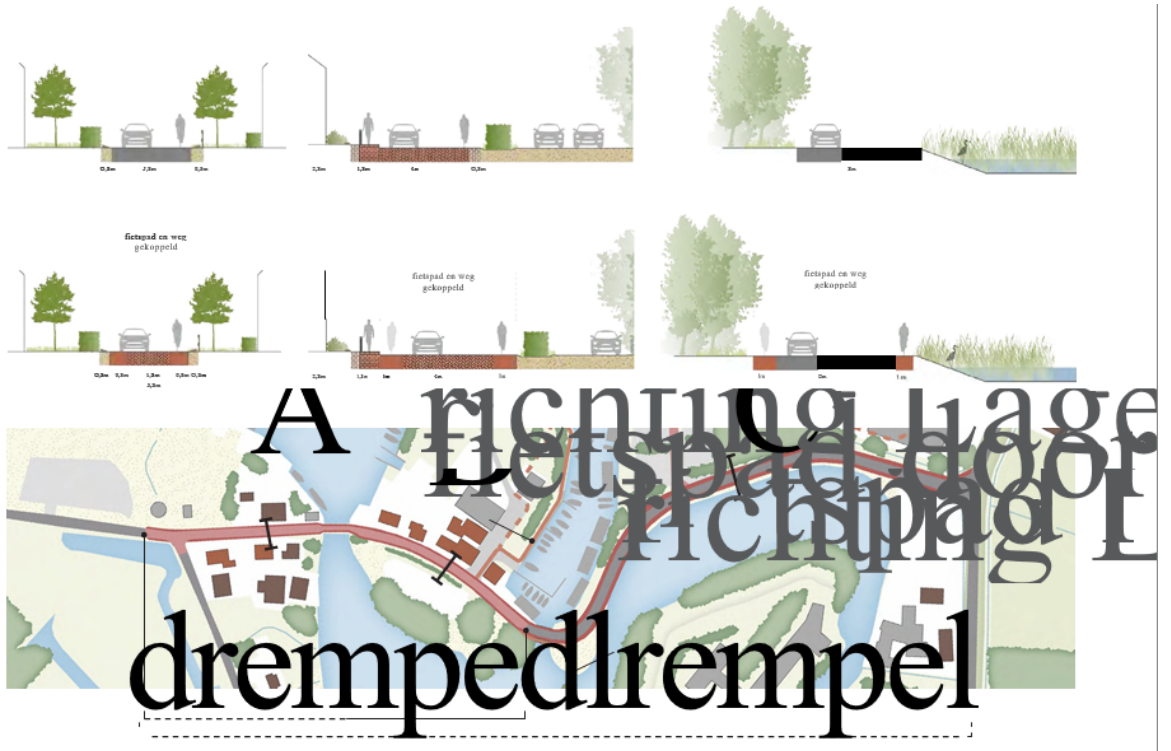


VERBETEREN VERKEERSSITUATIE DORPSLINT

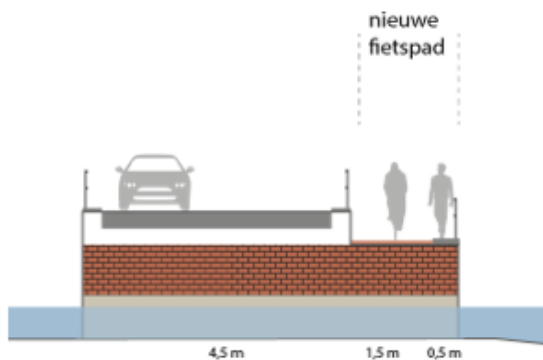
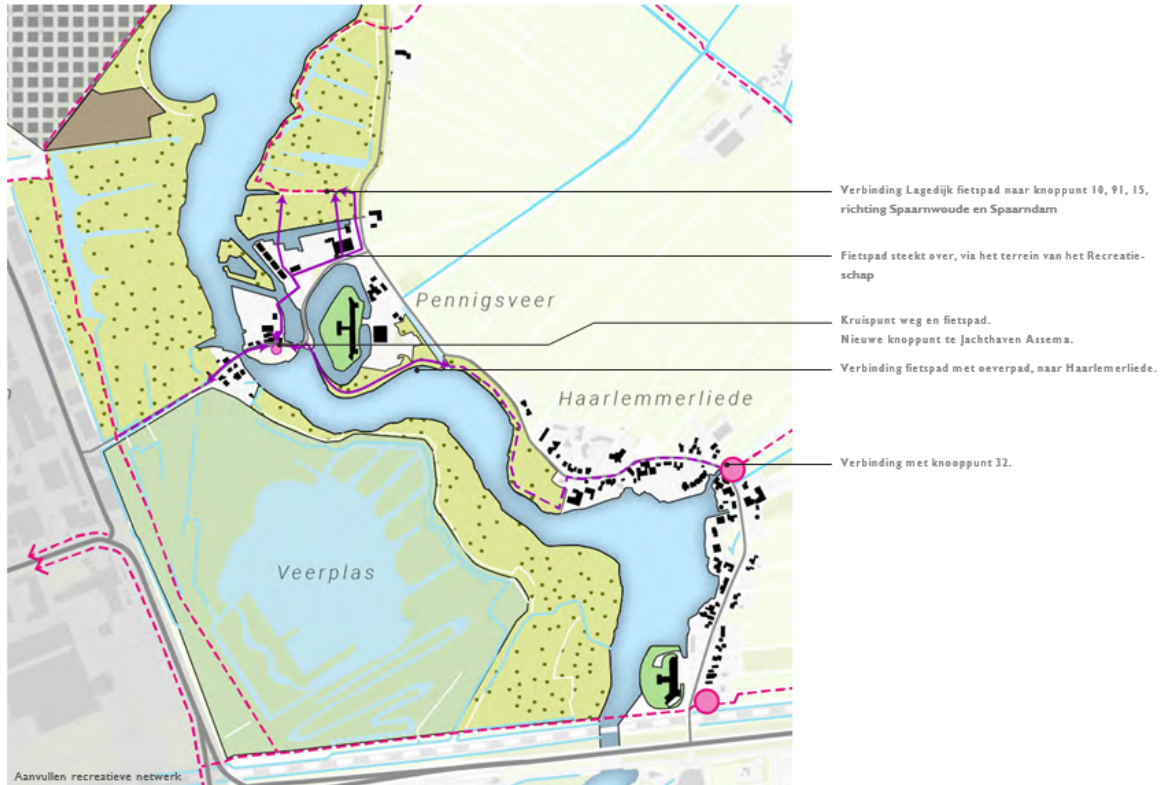
Het verbeteren van de verkeerssituatie vraagt maatwerk, gezien de specifieke uitdaging om in de beperkt beschikbare ruimte de veiligheid te vergroten en de overlast te beperken. Op de volgende pagina's is in profielen aangegeven hoe met relatief eenvoudige middelen een grote verbetering te bereiken valt. Hierbij gaat het om het omdraaien van de hiërarchie. Waar nu het autoverkeer dominant is, kan Penningensveer weer haar dorps karakter terugkrijgen door een ander straatprofiel waarbij de fietser meer de ruimte krijgt.



Verkeer situatie en oplossingen voor de regio schaal.



Visualisatie weg en fietspad gekoppeld



A) Toevoegen langzaamverkeersbrug op bestaande fundament



B) Toevoegen langzaamverkeersroute, tevens doorgaand recreatief netwerk

Met de toevoeging van gebakken klinkers en rood asfalt, beginnend met een drempel aan beide zijden, wordt de dorpsstraat minder auto-gedomineerd. Door de toevoeging van separate langzaamverkeersroutes wordt niet alleen de veiligheid verbeterd, maar ontstaat zelfs een doorgaande wandel- en fietsroute langs de Binnen Liede.

Wanneer al deze voorstellen worden uitgevoerd, ontstaat een grote verbetering, maar ook wanneer slechts een deel van deze voorstellen wordt uitgevoerd, is er verbetering. Het is daarmee aan de bewoners en de gemeente en provincie om te zien hoe ver zij hier in willen gaan. Belangrijke stakeholders zijn de jachthaven Assema, het Recreatieschap en Staatsbos-beheer. Gezien de urgentie die in de bewonersavond overkwam, lijkt dit onderdeel zeker verder uitgewerkt te worden.

De verbetering van de verkeersveiligheid kan tevens een mooie toevoeging in het recreatieve netwerk zijn (zie kaart links). Uiteraard zijn er veel partijen betrokken bij het deels of geheel realiseren van deze verbetering en uitbreiding van de paden. Maar op deze kaart (links) is zeker te zien dat het oeverlandschap meer dan nu in zijn geheel te beleven is, los van het autoverkeer.





Bestaande Parkeersituatie



Inrit naar Penningsveer is dicht geplaatst met borden en parkeren

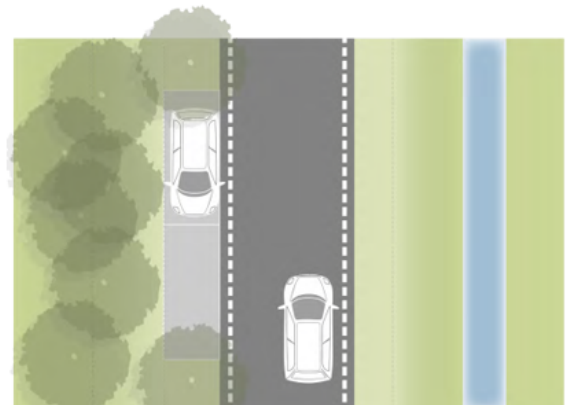
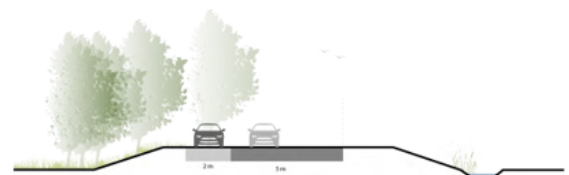
Op diverse plaatsen wordt geparkeerd, vaak door bezoekers die bij de jachthaven of werf moeten zijn i.v.m. de watersport. Het leidt bij Renautic tot parkeeroverlast sinds het Recreatieschap haar parkeerplaatsje heeft afgesloten om ongewenst gebruik tegen te gaan.

Op de rechterpagina wordt het voorstel gedaan om de bestaande parkeerplaatsen wat te ordenen en groener in te passen om de auto's enigszins uit het zicht te onttrekken van de omgeving, zonder daarmee de openheid te verstoren of ongewenst gebruik en sociale veiligheid in de hand te werken. Te denken valt aan hagen die het onderste deel van auto's aan het zicht onttrekken, maar waar een fietser of wandelaar overheen kijkt.

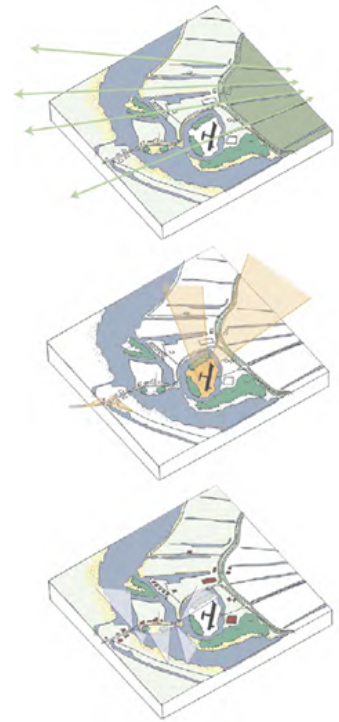
Ter plaatse van de parkeerplaats van het Recreatieschap kan misschien toch weer een parkeerplaats geopend worden om parkeren in de berm te voorkomen, of langspaarkeerplaatsen aangelegd, of het parkeren moet op het erf van Renautic opgelost worden en het parkeren in de berm ontmoedigd d.m.v. bijvoorbeeld paaltjes.



Inrichting Parkeerplekken



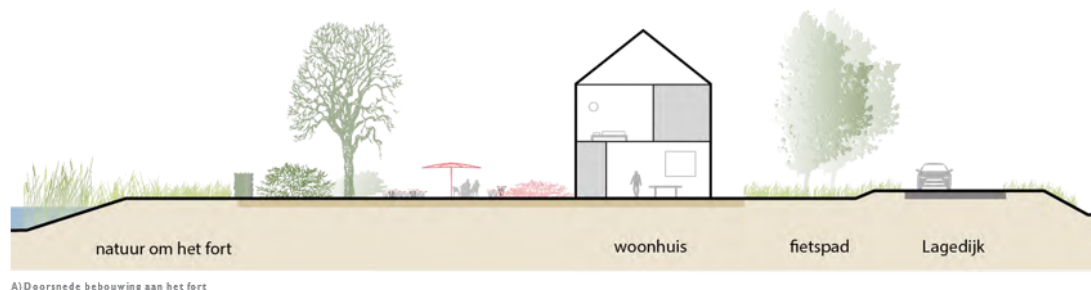
Principe inrichting Langsparkeren

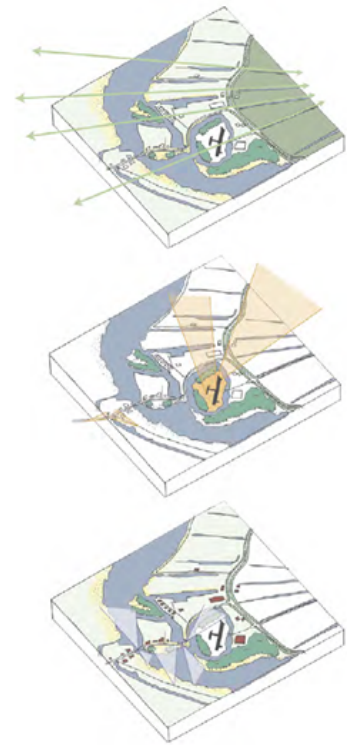


VERSTERKEN CULTUUR - HISTORIE EN LANDSCHAP

Op diverse momenten en plaatsen is er sprake van verrommeling, en de mogelijkheid tot verbetering door middel van ruimtelijke verandering. Dit kan mogelijk gemaakt worden door de ontwikkeling van nieuwe woningen. Dit speelt zeker op het terrein van de voormalige bielzen en rijplatenhandel Molenaar, waar de opslag is opgeruimd, en waar enkele woningen voor terug mogen komen, mits de ruimtelijke kwaliteit i.r.t. landschap en Stelling van Amsterdam verbeterd. Ook voor het gebied van Renautic wordt de wens tot een kwaliteitsverbetering soms genoemd. En op diverse locaties is er de wens om een woonboot neer te leggen.

Vanuit de analyse van het gebied en het beleid kan gesteld worden dat versterking van de ruimtelijke kwaliteiten een voorwaarde is voor zowel Natura2000, de Stelling van Amsterdam, als de buffer-zone. Op de volgende pagina's lopen we diverse opties langs om eventuele nieuwbouw toe te staan. Hierbij is integraal naar het gebied gekeken; dat wil zeggen zonder eigendomsgrenzen in ogenschouw te nemen. Het valt aan te bevelen om bij de ontwikkeling van meer dan enkele woningen, de ontwikkelaars te verplichten samen te werken. Zo ontstaat een ruimtelijk samenhangende ontwikkeling in plaats van diverse versnipperde ontwikkelingen. Zo kunnen ook nieuwe kwaliteiten ontstaan.





BEPLANTING

In het dorp onderscheiden we 4 karakteristieke en onderscheidende typen beplanting die karakter geven aan Penningsveer als geheel. Onze aanbeveling is om bij elke ontwikkeling duidelijk te kiezen voor één van deze 4 typologieën.

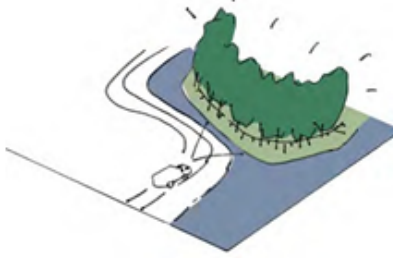
In het geval van het Fort bevelen we aan om bij het groenbeheer aansluiting te zoeken bij de aanbevelingen van het boek 'Beplantingen op verdedigingswerken' (2012 uitgeverij Matrijs, Martijn Boosten, Patrick Jansen, Ido Borkent).

De Lagedijk kan asymmetrischer gemaakt worden om daarmee de 'veilige' zijde en de buitenzijde van de Stelling van Amsterdam te benadrukken, door aan de buitenzijde knotwilgen te planten in meerdere rijen dik.

De Tuinen vormen een eenheid met de historische en wat nieuwere woonhuizen in Penningsveer. Hier kiest elke bewoner zijn eigen inrichting, wat de kwaliteit van de tuinen is.

De Oevers zijn de rietkragen met broekbos, en vormen de begrenzing van het water. Ze zijn belangrijk vanwege zowel ecologische als landschappelijke waarden, en dienen beschermd en verder ontwikkeld te worden.

HET FORT



DE TUINEN



DE LAGEDIJK



DE OEVERS



HERONTWIKKELING



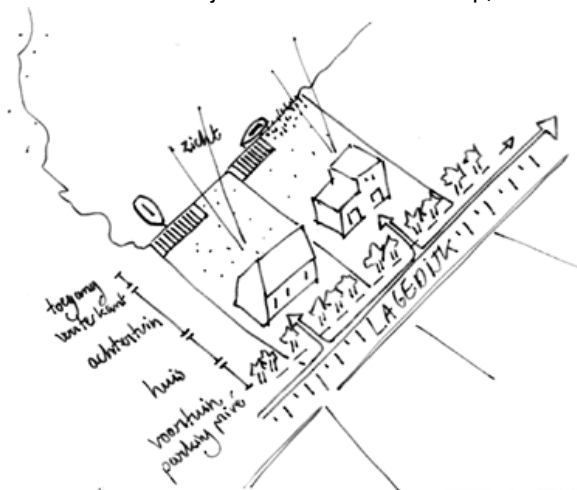
B) Doorsnede bebouwing op het voormalige parkeerterrein van Renautic

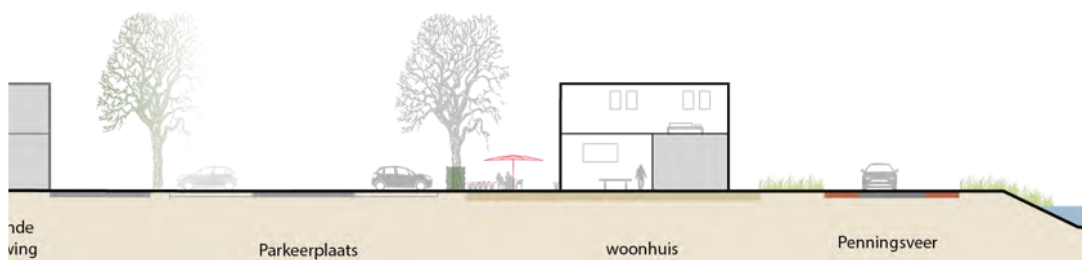
Mocht de jachtwerf Renautic verdwijnen, kan er ruimte geboden worden om in een ruimte-voor-ruimte opzet woningen te ontwikkelen die de ruimtelijke kwaliteit in het gebied verbeteren. Er zijn drie varianten getekend.

DIJKLINT

In deze opzet wordt aansluiting gezocht bij de Lagedijk. Langs de hele dijk wordt een zone van knotwilgen ontwikkeld. Hierachter wordt een rij woningen toegestaan. Deze verwijzen in hun architectuur naar de Stelling van Amsterdam. Parkeren op eigen erf vindt plaats tussen de knotwilgen. De woningen grenzen aan een watergang die ze de kans geeft een bootje te hebben liggen. De woningen worden ontwikkeld op één van, of op alle, terreinen van Recreatieschap, Renautic en Molenaar. De inkomsten worden deels gestoken in het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit van de knotwilgenzone, het zicht van de T-splitsing op het fort, en het gebied van het Recreatieschap.

De werf van Renautic kan blijven functioneren, maar kan ook plaats maken waarbij zicht ontstaat tussen fort en de boerderij van het Recreatieschap, die een nieuwe bestemming kan krijgen.

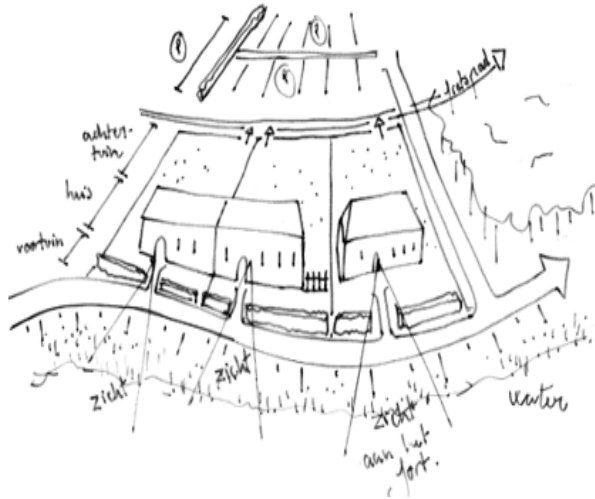




A) Doorsnede gebouwen op het huidige parkeerterrein

DORPSLINT

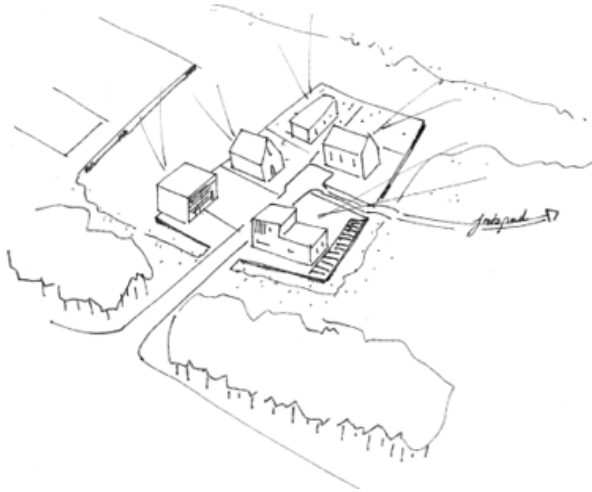
In deze opzet wordt het dorpslint doorgezet. De parkeerplaats krijgt enkele woningen. Het parkeren wordt gecompenseerd door langsparkeren langs de Lagedijk. De woningen kijken uit op het fort. Doordat ze grenzen aan de asfaltweg, ontstaat een meer dorps karakter, wat verkeersremmende maatregelen kansrijker maakt.



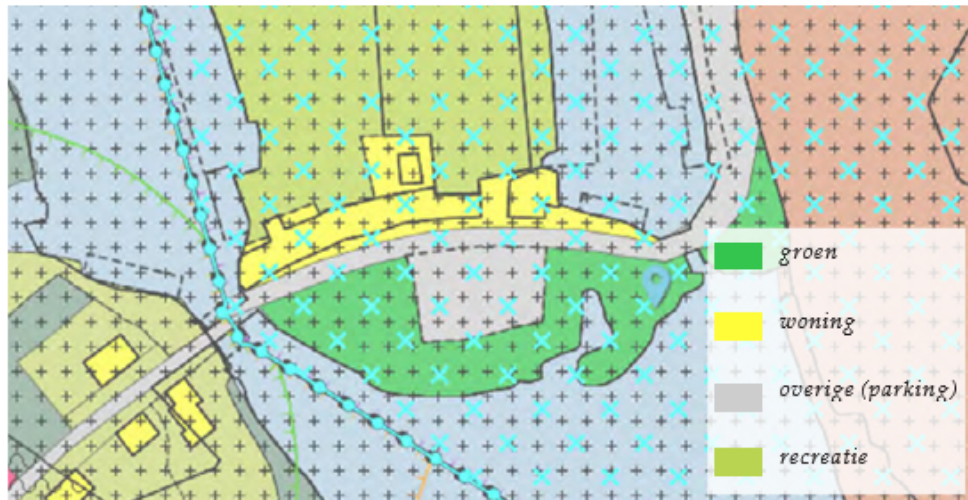
A) Doorsnede door het eiland

EILAND

In deze opzet wordt een nieuw dorps eiland gemaakt, in voorzet-ting van de clusters van Penningsveer. De werf van Renautic kan blijven functioneren. De nieuwe woningen grenzen aan het water en delen een collectief erf in het midden. Het eiland is autoluw.



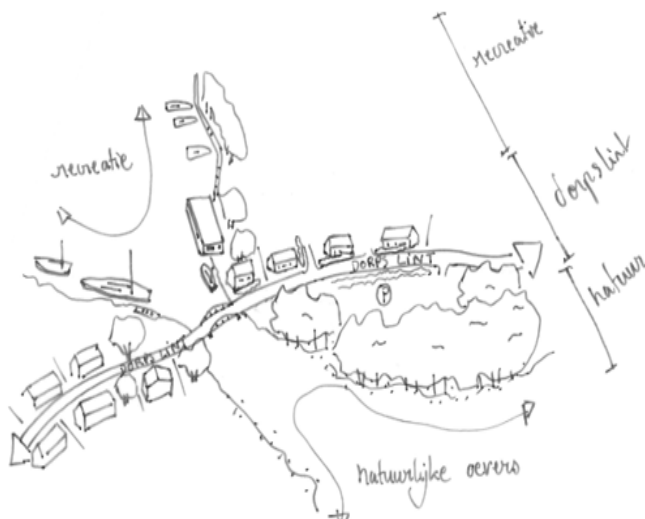
Natuur Netwerk Nederland



Bestemmingsplan

Een initiatief in Penningsveer waar we in de gebiedsontwikkeling ook bij stil willen staan is de vraag om een woning in de vorm van een woonark te vestigen in het zuidelijke deel van Penningsveer. Vanuit het bestemmingsplan is dit nu niet mogelijk; het gebied is aangeduid als deels 'parkeren' (zie afb. bestemmingsplan op linkerpagina, grijze vlak) en deels 'groen'. Vanuit de landschappelijke analyse eerder in deze gebiedsvisie, worden de rietoevers gewaardeerd. Ook ligt het gebied in de Stellingzone en de Provinciale bufferzone en grenst het direct aan het Natuur Netwerk Nederland. Nieuwbouw past hier dus niet.

Binnen het huidige beleid (zie bestemmingsplankaart links en de eerder in het rapport opgenomen kaarten van de Stelling, NNN en Provinciale bufferzone) is de enige mogelijkheid om hier te mogen bouwen, wanneer er zowel sprake is van een ruimtelijke, landschappelijke en ecologische kwaliteitsverbetering én het inzetten op een ruimte-voor-ruimte regeling. Aangezien van dat laatste geen sprake is (omdat er geen op te ruimen bebouwing is), is het hier niet denkbaar binnen de beleidsrichtlijnen van de ruimtelijke ordening. Dit is tevens te handhaven om precedentwerking te voorkomen wanneer de ontwikkeling van een woning hier toegestaan zou worden terwijl dit niet in de beleidskaders past.





VAN IDEE NAAR WERKELIJKHEID

De hoofdthema's in Penningsveer zijn duidelijk het verkeer, en de kwaliteiten van landschap en cultuurhistorie.

Voor het verkeer verdient het aanbeveling een verkeerskundig onderzoek te doen naar de herkomst en bewegingen van het verkeer, en alternatieven op te stellen op de grotere schaal (met Haarlem en Spaarne-buiten) om de verkeersdrukte in Penningsveer te verminderen. Tevens is een andere inrichting van de straat gewenst waarbij het autoverkeer wordt afgeremd en de fietser en voetganger meer ruimte krijgt. Vrachtverkeer dient geremd en eventueel verboden te worden.

Ook het voorzien in geordende parkeerplaatsen, en het tegelijk tegengaan van wildparkeren in de berm zal de veiligheid en beeldkwaliteit ten goede komen.

Om de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten te versterken zijn er diverse partijen die meer dan de gemiddelde bewoner invloed uitoefenen op de openbare ruimte. Dit zijn naast de gemeente, actoren zoals het fort, het recreatieschap, en enkele ondernemers met veel grondbezit, zoals Assema, Molenaar en Renautic.

Een bijzondere ontwikkeling kan ook de mogelijke verkoop van het fort zijn door de staat. De gemeente kan een rol spelen door de Stichting Fort Penningsveer in staat te stellen hier te blijven.

Als de gemeente de kwaliteiten van het gebied wil versterken, dient zij vanuit een visie initiatieven te begeleiden of stimuleren. Te denken valt hierbij aan het versterken van de oevers en natuurlijke vegetatie en het voorzien in doorzichten naar het water, de polder, en de cultuurhistorische objecten.



Visualisatie van de entree Penningsveer en zicht op het fort

Nota van zienswijzen met betrekking tot de Gebiedsvisie Penningsveer, gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Inleiding.

Op 6 en 27 juni 2017 heeft de gemeenteraad bepaald dat voor de kern Penningsveer een gebiedsvisie moet worden opgesteld. Achtergrond is dat in deze kleine landelijke kern een aantal ruimtelijke ontwikkelingen te verwachten is, waarvoor een samenhangende ruimtelijke beleidsvisie noodzakelijk is. Deze visie geeft beleidsmatig richting aan de bedoelde ruimtelijke ontwikkelingen. Zo nodig kan aan de hand van deze beleidsvisie bestemmingswijziging worden geconcretiseerd. Het gaat onder andere om verplaatsing van het bedrijf van Molenaar van de hoek Penningsveer/Liedeweg/Lagedijk naar het bedrijventerrein PolanenPark. Tevens bestaat de mogelijkheid dat de jachtwerf Renautic de bedrijfsactiviteiten aanpast of beëindigt.

Op 17 april 2018 en 19 juli 2018 zijn participatieavonden gehouden in fort Penningsveer. De daar gemaakte opmerkingen en overwegingen hebben in het bijzonder betrekking op de veiligheid van langzaam verkeer op het Penningsveer en de brug richting Haarlem. Ook het gegeven dat vrachtverkeer het Penningsveer als route gebruikt wordt als knelpunt ervaren. Er zijn opmerkingen gemaakt over mogelijke routes voor langzaam verkeer, enerzijds als recreatieve route, anderzijds om de verkeersveiligheid te verbeteren door gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer te scheiden. De suggestie om een voet/fietsbrug te realiseren langs het fort werd om landschappelijke en financiële redenen in twijfel getrokken. In het geval dat de bedrijfsvoering van de jachtwerf Renautic zou worden beëindigd, bestaat een voorkeur om bescheiden woningbouw ter compensatie te concentreren nabij de Veermolenweg. In het vervolg van deze nota en in het raadsbesluit wordt hierop nader ingegaan.

Het ontwerp van de gebiedsvisie heeft van 28 september 2018 tot en met 12 oktober 2018 ter inzage gelegen met het oog op het indienen van zienswijzen. Gezien de toegepaste participatie is voor deze termijn gekozen om de gemeenteraad van Haarlemmerliede en Spaarnwoude in de gelegenheid te stellen de gebiedsvisie nog vast te stellen voorafgaand aan de fusie met de gemeente Haarlemmermeer op 1 januari 2019.

Zienswijzen.

Met betrekking tot het ontwerp van de Gebiedsvisie Penningsveer zijn zienswijzen ingekomen van:

1. Herrema;
2. Klein;
3. Van Assema, Cafe Paviljoen De Barg, afzonderlijke zienswijze, gelijkklopend aan Van Assema;
4. Dorpsvereniging Haarlemmerliede en Spaarnwoude;
5. VB namens Molenaar;
6. Gemeentebestuur van Haarlem.
7. R. Molenaar en J. Molenaar;
8. Van Assema de Wit, P. Mens en J. Mens, afzonderlijke zienswijzen maar gelijkklopend;
9. R. van Assema;
10. H. Prins;
11. Jachtvereniging Watervrienden;
12. Olyhoek;
13. Van Hattum.

De zienswijzen betreffen zakelijk samengevat het volgende.

1. Herrema

De visie is slordig gemaakt.

Reactie:

Naar aanleiding van deze opmerking wordt gezien of onvolkomenheden of vergissingen moeten worden aangepast.

De gemeente Haarlem benaderen over maatregelen rond SpaarneBuiten? De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft deze woonwijk zelf toegestaan, terwijl de aan- en afvoerwegen volstrekt onvoldoende zijn.

Reactie:

SpaarneBuiten staat bij de onderhavige gebiedsvisie niet ter discussie. Het plangebied van het bestemmingsplan Woongebied SpaarneBuiten is ruimschoots buiten het gebied van Penningsveer gelegen. Voor SpaarneBuiten bestaat een geldend bestemmingsplan, dat tot in hoogste instantie in beroep in stand is gelaten. Dat geldt derhalve ook voor het uitgebreide verkeersonderzoek dat ten behoeve van het bestemmingsplan is uitgevoerd. Volstrekt onvoldoende aan- en afvoerwegen zijn dan ook niet aan de orde.

De maatvoering van het Penningsveer en de Liede zijn onjuist weergegeven.

Reactie:

De maatvoering wordt gecontroleerd op juistheid.

Het voorbeeld van het fietsbruggetje bij de Zoete inval is onduidelijk, want daar is geen fietsbruggetje.

Reactie:

Deze opmerking heeft geen betekenis voor Penningsveer en was uitsluitend bedoeld als illustratie.

De visie is weggegooid geld, aangezien er al eerder een visie is gemaakt.

Reactie:

De gemeenteraad heeft opdracht gegeven tot het opstellen van de gebiedsvisie. Bedoeling is een beleidskader te bieden voor enkele voorzienbare ruimtelijke veranderingen in Penningsveer. De stelling van de indiener wordt niet onderschreven.

Een fietspad over het terrein van Van Assema is niet uitvoerbaar.

Reactie:

De gemeente legt geen fietspad aan als daar met de eigenaar van de grond geen overeenstemming over bestaat. In dit verband wordt verwezen naar het raadsbesluit.

De voorgestelde brug voor langzaam verkeer sluit de doorvaart af, waardoor ook woonarken niet meer verplaatst kunnen worden.

Reactie:

De gemeente is zich bewust van deze consequentie. Daarnaast zijn aan een brug landschappelijke en financiële consequenties verbonden die de gemeente in elk geval op dit moment niet voor haar rekening zal nemen. Verwezen wordt naar het raadsbesluit waarin dit advies niet wordt gevolgd.

2. Klein

Er is technisch nogal wat op de visie aan te merken. Een aantal zinnen is onhelder, zodat niet duidelijk is wat wordt bedoeld.

Reactie:

Deze zienswijze is erg globaal en onbepaald. De gebiedsvisie zal worden gecontroleerd op juistheid en eventuele verschrijvingen.

Er worden woningen aan het water voorgesteld. Ook op SpaarneBuiten wil men waterwoningen. Waterwoningen en woonarken zijn dus onlosmakelijk verbonden met dit gebied.

Reactie:

Ook deze opmerking is erg algemeen en leidt niet tot aanpassingen in het ontwerp van de gebiedsvisie.

Er worden oplossingen voorgesteld die niet reëel zijn. Bijvoorbeeld omdat ze geprojecteerd worden op particuliere grond, waar de gemeente geen zeggenschap heeft.

Reactie:

De gemeente zal geen voorzieningen treffen op terrein van particulieren als daarover met de eigenaar geen overeenstemming bestaat. Zie hiervoor ook het raadsbesluit.

De grond aan de oever valt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het water wel. In de structuurvisie Samen naar 2035 worden ontwikkelingen aan de rand van het gebied juist toegejuicht. Hoewel het grootste deel van de gemeente in de bufferzone ligt, betekent dat niet dat er niets meer kan. Getoetst aan regels zal er geen sprake zijn van precedentwerking.

Reactie:

Ontwikkelingen aan de rand van het gebied zijn bedoeld als recreatieve ontwikkelingen die een functie hebben in het totaal van het recreatiegebied Spaarnwoude. Woonarken behoren hier niet toe. Aangezien de gemeente alleen bestaande woonschiplocaties in bestemmingsplannen heeft opgenomen en geen verdere uitbreiding van ligplaatsen toestaat, wordt de stelling over precedentwerking niet onderschreven.

3. Van Assema , Cafe Paviljoen De Barg, afzonderlijke maar gelijklopende zienswijzen

In een ongeadresseerde brief werd aangekondigd dat de visie op 24 september door de raad zou gaan en werd twee weken gegeven voor het indienen van een zienswijze. Ongewoon snel en gehaast.

Reactie:

Gelet op de voorbereiding van de gebiedsvisie en de participatie bijeenkomsten op 17 april 2018 en 19 juli 2018, wordt deze stelling niet onderschreven.

De maatvoering die in de visie wordt weergegeven is onjuist.

Reactie:

In het voorgaande is aangegeven dat de gebiedsvisie wordt gecontroleerd op juistheid.

Het verbreden van de straat heeft geen zin als de bruggen niet worden verbreed. Een verbreding zou ook over onze grond gaan.

Reactie:

De gemeente neemt geen voorzieningen in uitvoering op terrein dat in eigendom is van particulieren als daarover met die eigenaar geen overeenstemming bestaat. In dit geval gaat het om een gebiedsvisie: een ruimtelijke beleidsvisie, niet om een verkeersplan. Verbreding van de brug, die in overleg met de gemeente Haarlem zou moeten worden voorbereid, ligt niet in het voornemen van de gemeente. Zie hiervoor ook het raadsbesluit.

Ook de groene stippellijn langzaam verkeerroute loopt over onze grond. Gezien het gebruik van ons terrein is dat niet veilig en ongewenst. Er wordt niet mee ingestemd.

Reactie:
Zie de voorgaande reactie.

De gemeente heeft geen zeggenschap over eventuele vergroening van het parkeerterrein.

Reactie:
Zie de twee voorgaande reacties.

Bijzonder is dat er zoveel woningen zouden mogen komen, terwijl er geen twee woonarken mogelijk zijn.

Reactie:
Er mogen niet veel woningen komen en uitsluitend in het geval de bestaande bedrijfsbebouwing verdwijnt en bedrijfsactiviteiten worden beëindigd. De woningen zijn bedoeld om ontruiming van een terrein en noodzakelijke bodemsanering financieel mogelijk te maken. De beleidsintentie is de ruimtelijke situatie te verbeteren ten opzichte van de bestaande situatie. Woonarken vallen hier niet onder en kunnen niet worden vergeleken met de bedoelde woningen.

Verkeerskundig onderzoek? Dat heeft alleen zin als tellingen op een representatief tijdstip worden gedaan.

Reactie:
Eventueel verkeerskundig onderzoek in opdracht van de gemeente moet altijd voldoen aan de daarvoor geldende kwaliteitsnormen.

Als de gemeente in de toekomst besluit deze plannen door te voeren zullen wij zeker bezwaar maken.

Reactie:
In dit verband wordt korthedshalve verwezen naar het raadsbesluit. In een eventuele bestemmingsplanprocedure kan de indiener van zienswijzen opnieuw zijn standpunt bepalen ten aanzien van het dan gepresenteerde ontwerp.

4. Dorpsvereniging Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

De dorpsvereniging stemt ermee in dat na het Beeldkwaliteitsplan uit 2012 (waar niets mee is gedaan) nu een gebiedsvisie voor Penningsveer is gemaakt.

Reactie:
Het beeldkwaliteitsplan en de gebiedsvisie zijn beide beleidsvisies. De functie daarvan is beleidsmatig richting geven aan ruimtelijke ontwikkelingen. Het betreft hier geen uitvoeringsplannen. De ruimtelijke visie heeft eerst vertaling in een bestemmingsplan nodig, voordat uitvoering aan de orde kan komen. Dat met het beeldkwaliteitsplan niets is gedaan is een onjuiste constatering.

In het algemeen kan de dorpsvereniging zich vinden in de conclusies van de gebiedsvisie, met uitzondering van het volgende.

De rechterfoto op pagina 26 is in spiegelbeeld afgedrukt.

Reactie:
Deze afbeelding is inmiddels gecorrigeerd.

De legenda van de kaartjes op de pagina's 27 en 29 zijn waarschijnlijk verwisseld.

Reactie:
De legenda is inmiddels gecorrigeerd.

Op pagina 72 wordt vermeld fort Pannerden, waarschijnlijk wordt bedoeld Stichting Fort Penningsveer.

Reactie:
Deze kennelijke verschrijving is inmiddels gecorrigeerd.

Bij de opsomming van problemen wordt gemist de overlast van vrachtverkeer en de kwetsbaarheid van langzaam verkeer, meer in het bijzonder voetgangers.

Reactie:

Naar de mening van de gemeente wordt aan dit samenstel van problemen op pagina 48 en 49 aandacht besteed. Voor het overige wordt verwezen naar het raadsbesluit.

Diverse oplossingen voor langzaam verkeer zijn sterk afhankelijk van medewerking van particuliere grondeigenaren. Dat vergt veel overleg.

Reactie:

De gemeente treft geen voorzieningen op particulier terrein zonder overeenstemming met de eigenaar.

Bij het fietspad zuidelijk van het fort moet rekening worden gehouden met een afscheiding, waardoor dat deel van het terrein niet kan worden betreden.

Reactie:

Zie het voorgaande.

Het omkeren van de hiërarchie wordt positief beoordeeld. Wel wordt aanbevolen de verkeersheuvel naar het oosten van de brug te verplaatsen om trillingen in de woningen te voorkomen.

Reactie:

In de nadere uitwerking zal de gemeente deze opmerking meenemen.

Er wordt een voorstel gemist om de opritten van de brug bij de grens met Haarlem te verbeteren en overzichtelijker te maken.

Reactie:

Een volledig uitgewerkt verkeersvoorstel is geen onderdeel van een gebiedsvisie. Bij de nadere uitwerking van verkeersmaatregelen zal deze opmerking wel worden meegenomen. De gemeente wil dit zorgvuldig doen. Het overzichtelijk maken van de brug-opritten is een wens, maar als het verbreden van de brug daarvoor nodig is, kan dat uitnodigen tot sneller doorrijden. Dat laatste is juist niet de bedoeling.

Het verleggen van fietsknooppunten zodat fietsers door Penningsveer rijden is toeristisch aantrekkelijk, maar maakt het ook drukker. De realisatie zou moeten afhangen van de variant die gekozen wordt.

Reactie:

De gemeente zal hieraan bij nadere uitwerking van verkeersmaatregelen aandacht besteden.

De op pagina 57 afbeelding A genoemde fundering maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam, namelijk om schotbalken te plaatsen in geval van inundatie.

Reactie:

De gemeente betreft deze opmerking bij verdere uitwerking.

De dorpsvereniging is tegenstander van langs parkeren, omdat dit het landschap niet ten goede komt.

Reactie:

De gemeente onderschrijft deze opmerking en bevordert niet dat parkeerstroken worden aangelegd.

Bezoekers van Renautic moeten ook op dat terrein parkeren.

Reactie:

De gemeente onderschrijft dit uitgangspunt.

Om het toeristische autoverkeer door Penningsveer te verminderen, kan gestreefd worden het parkeerterrein bij de Veermolen in Haarlem te promoten als P+R voor fietsers.

Reactie:

Deze opmerking vergt voorbereiding met de gemeente Haarlem, omdat ook de verkeersbelangen van die gemeente betrokken zijn, alsmede de belangen van de Veermolen.

Voor wat betreft beplanting langs de Lagedijk gaat de voorkeur uit naar een enkele rij knotwilgen.

Reactie:

Bij de concrete uitwerking van uitvoeringsmaatregelen of een beplantingsplan zal deze opmerking worden betrokken.

Het voorstel voor lintbebouwing spreekt wel aan. De drie meest noordelijke woningen zijn echter ingetekend op de nevenstelling van het fort. Dat is Werelderfgoed.

Reactie:

De gemeente staat zeer gereserveerd tegenover lintbebouwing. Weliswaar maakt bestaande lintbebouwing onderdeel uit van de karakteristiek van het gebied, maar het belemmert ook doorzicht en openheid. Zie verder het raadsbesluit.

De woningen als bedoeld op de pagina's 66 en 67 gaan ten koste van parkeergelegenheid. Voor bezoekers van jachthaven De Watervrienden. De dorpsvereniging acht het verloren gaan van die parkeerplekken ongewenst.

Reactie:

Zie het voorgaande.

Het voorgestelde wooneiland is geen lintbebouwing, maar lijkt een goede optie omdat de locatie niet aan de weg is gelegen.

Reactie:

Een geconcentreerde beperkte woningbouw bewaart zoveel mogelijk landelijke openheid en zichtlijnen. Zie verder het raadsbesluit

Op het terrein van Molenaar zijn twee woningen ingetekend. Dat kunnen er ook drie zijn.

Reactie:

In het bestemmingsplan Buitengebied is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor maximaal drie woningen

Het lijkt gewenst een maximaal aantal woningen te noemen, mede in verband met verkeer en parkeren. De dorpsvereniging denkt aan maximaal twintig in totaal.

Reactie:

De gemeente stelt zich op het standpunt dat in deze beleidsvisie vooral de ruimtelijke uitgangspunten moeten worden vastgelegd. Dat is in dit geval het beschermen van de kwaliteit van het open landschap en het behoud of herstel van zichtlijnen. Binnen die kwaliteitseisen zullen ruimtelijke ontwikkelingen zich moeten afspelen. Daarbij moet ruimte bestaan om hier nader invulling aan te geven. Onderschreven wordt dat een maximaal aantal woningen moet worden bepaald, maar constateert dat een dergelijke bepaling een plaats moet krijgen in een bestemmingsplan. Daarbij behoort ook dat eventuele woningbouw alleen aan de orde komt als bedrijfsbebouwing wordt verwijderd en bedrijfsvoering wordt beëindigd.

Meer duidelijkheid wordt gevraagd over het overblijvende deel van het terrein van Renautic. Er lijken ook vaartuigen te zijn ingetekend.

Reactie:

Zie het voorgaande.

In de visie wordt geen uitsluitel gegeven over de omvang en de hoogte van de woningen. De dorpsvereniging spreekt zich uit tegen hoge woningen.

Reactie:

Geconstateerd wordt dat de landelijke kwaliteiten in de gebiedsvisie voorop worden gesteld. Eventuele woningen zullen moeten passen in de karakteristiek van het gebied. Woningen met een stedelijke uitstraling behoren daar niet toe. Het bepalen van concrete omvang, hoogte en andere bouwbepalingen maken echter onderdeel uit van een bestemmingsplan, omdat dat een juridisch bindende regeling geeft voor wat is toegestaan en wat niet.

De dorpsvereniging meent dat tegenover het terrein van Van Assema geen woningen of woonvaartuigen moeten komen.

Reactie:

De gemeente onderschrijft dit standpunt. Zie verder het raadsbesluit.

Er wordt een concreet voorstel gemist om te voorkomen dat vrachtverkeer gebruik maakt van Penningsveer.

Reactie:

Zie het raadsbesluit.

De dorpsvereniging meent dat de gemeente actief moet zijn om te verzekeren dat het fort door goede lokale partijen wordt beheerd.

Reactie:

De gemeente meent dat dit momenteel verzekerd is, zodat geen onmiddellijke actie van de gemeente nodig is.

Voor een aantal aanpassingen is wijziging van het bestemmingsplan Buitengebied noodzakelijk.

Reactie:

Op het moment dat dit aan de orde komt, zal een wijziging van het bestemmingsplan Buitengebied worden voorbereid.

5. VB namens Molenaar.

Er zijn in april en juli 2018 bijeenkomsten gehouden. Molenaar was daarbij aanwezig. De plannen waren betrekkelijk vaag. Er is geen concreet persoonlijk gesprek geweest met Molenaar over de wensen voor zijn eigen perceel. De visie is niet in samenspraak met belanghebbende gemaakt en is daarom niet met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen.

Reactie:

Gezien de periode van voorbereiding van de gebiedsvisie, de twee participatiebijeenkomsten en de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen, is de stelling over zorgvuldigheid onjuist. Daarnaast blijven de rechten van de indiener van zienswijzen onveranderd, omdat het bestemmingsplan Buitengebied niet wordt gewijzigd.

De gebiedsvisie is mosterd na de maaltijd omdat het huidige bestemmingsplan recent is vastgesteld. Daarin is voor zijn terrein een wijzigingsmogelijkheid gegeven voor drie woningen. Zijn wens is hiervan in elk geval vier woningen te maken. Dit is noodzakelijk om de grondsanering te bekostigen. Dit aspect is ook meegenomen bij de afspraken die met de gemeente zijn gemaakt.

Reactie:

De gebiedsvisie is gemaakt in opdracht van de gemeenteraad, een democratisch genomen besluit. Daarmee is de gebiedsvisie een gegeven en is een discussie over de zin ervan een gepasseerd station. De gebiedsvisie geeft beleidsuitgangspunten voor toekomstige ruimtelijke ontwikkeling. Wijziging van het bestemmingsplan Buitengebied is daarbij niet aan de orde. Eventueel komt dit los hiervan in een openbare procedure.

De mogelijkheden van het geldende bestemmingsplan moeten worden overgenomen in de gebiedsvisie. Het bewaren van het vrije uitzicht, zoals bedoeld in het bestemmingsplan, is niet nader gedefinieerd. De uitwerking zal dus worden ingevuld door Molenaar, in samenspraak met de gemeente.

Reactie:

Het bestemmingsplan Buitengebied geeft een wijzigingsbevoegdheid om de bedrijfsbestemming te veranderen in maximaal drie woningen. De aanduiding in de gebiedsvisie, die overigens geen juridische binding heeft voor derden, zal hierop worden aangepast. De voorwaarden waaronder de bestemmingswijziging mag plaatsvinden, zijn in het bestemmingsplan Buitengebied vastgelegd door het bevoegde orgaan, de gemeenteraad. Daarin past niet dat Molenaar bepaalt of aan die voorwaarden wordt voldaan en de gemeente daarover samenspraak verleent. Het bestemmingsplan bepaalt dat het bevoegd gezag hierover oordeelt.

6. Gemeentebestuur van Haarlem.

Het gemeentebestuur van Haarlem heeft aangegeven pro forma een zienswijze in te dienen en deze nader inhoudelijk te zullen aanvullen. Gevraagd wordt om een redelijke termijn. Vier weken wordt redelijk geacht.

Reactie:

Uit ambtelijk overleg is begrepen dat de gemeente Haarlem in elk geval bezorgd is over het perspectief van woningbouw in de bufferzone, hetgeen Haarlem onwenselijk acht. Daarnaast bestaan vragen over eventuele gevolgen van verkeersafwikkeling voor het grondgebied van de gemeente Haarlem.

Gezien de wens van de gemeente Haarlem voor een termijn van vier weken om de zienswijze aan te vullen, moet worden geconstateerd dat deze ertoe zou leiden dat er geen gelegenheid meer is voor de

gemeenteraad van Haarlemmerliede en Spaarnwoude om de gebiedsvisie vast te stellen voorafgaand aan de fusie met de gemeente Haarlemmermeer op 1 januari 2019.

Inhoudelijk brengt de gemeente in herinnering dat het hier niet gaat om bestemmingswijziging, maar om een beleidsvisie in het geval ruimtelijke veranderingen in Penningsveer gaan optreden. De gebiedsvisie op zichzelf leidt niet tot gevolgen voor het grondgebied van de gemeente Haarlem.

De mogelijkheden voor woningbouw die in de Gebiedsvisie Penningsveer aan de orde komen, zijn uitsluitend bedoeld om in geval van bedrijfsbeëindiging het verwijderen van bestaande bebouwing en bodemsanering financieel mogelijk te maken. De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is met Haarlem van oordeel dat woningbouw in de bufferzone in principe onwenselijk is. Bij veranderingen op de bestaande bedrijfspercelen is echter een ruimtelijk alternatief onontbeerlijk om een sterk verrommelende situatie te voorkomen. Dat zou kunnen leiden tot ongecontroleerde gevolgen voor het grondgebied van Haarlem. De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude acht dat evenzeer onwenselijk.

In het geval dat bestemmingswijziging aan de orde komt en als wijzigingen in de verkeerssituatie optreden, is overleg vooraf met Haarlem noodzakelijk, zoals overigens bij het opstellen van een bestemmingsplan gebruikelijk is. Een eventuele bestemmingswijziging zal moeten voldoen aan de kwaliteitseisen die in de gebiedsvisie zijn neergelegd. Deze hebben in hoofdlijn betrekking op handhaving van landschappelijke kwaliteiten van openheid, het bewaren van zichtlijnen en herstel van zichtlijnen richting fort Penningsveer.

7. R. Molenaar en J. Molenaar.

Hat plan dat nu ter inzage ligt is totaal anders dan wat tijdens de twee participatie avonden is besproken.

Reactie:

De gebiedsvisie is niet anders dan tijdens de participatie is besproken met de inwoners. In welke zin de gemeenteraad de adviezen van H+N+S over neemt is te vinden in het raadsbesluit. De gemeenteraad heeft de intentie hierbij de opmerkingen van de inwoners zoveel mogelijk te laten doorklinken.

Als voorbeelden worden genoemd een fietspad over het terrein van Van Assema dat eigenlijk niet realiseerbaar is en de smalle brug bij de gemeentegrens met Haarlem waar geen oplossing voor wordt gegeven. Er wordt geconstateerd dat naar de bewoners niet is geluisterd.

Reactie:

Bij voorgaande zienswijzen is aangegeven dat de gemeente geen voorzieningen treft op particulier terrein als daarover met de eigenaar geen overeenstemming bestaat. Voor het overige wordt verwezen naar het raadsbesluit. De constatering dat naar bewoners niet is geluisterd treft geen doel.

Verder wordt erop gewezen dat een aantal maatvoeringen niet kloppen, zodat de voorbereiding door H+N+S niet zorgvuldig is geweest.

Reactie:

Maatvoeringen zullen op juistheid worden gecontroleerd.

8. Van Assema de Wit, P. Mens en J. Mens, afzonderlijke zienswijzen, gelijklopend.

Er wordt bebouwing voorgesteld, maar er wordt niet nagedacht over de verkeersstromen die dat met zich brengt. Er komt nu al veel verkeer langs.

Reactie:

Indien ruimtelijke veranderingen zich daadwerkelijk in Penningsveer voordoen, geeft de gebiedsvisie daarvoor het beleidsmatige kader. Vervolgens is bestemmingswijziging nodig. Bij het opstellen van een bestemmingsplan moet worden voldaan aan alle wettelijke vereisten. Daartoe behoort in acht nemen van verplicht vooronderzoek, inclusief gevolgen voor verkeersafwikkeling en parkeren.

Het breder maken van de weg, maar niet verbreden van de brug betekent nog meer stress voor de weggebruiker.

Reactie:

Allereerst wordt verwezen naar het raadsbesluit, waar verbreding van de weg en de brug niet in is opgenomen. Bij de concrete uitwerking van verkeersmaatregelen zal hieraan aandacht worden besteed. De gemeente is terughoudend met verbreden van de weg en ook van de brug. De praktijk is dat verbreding van de weg tot gevolg heeft dat de vergrote ruimte gebruikt wordt om sneller te rijden. In de ruimtelijke structuur van Penningsveer acht de gemeente dat onwenselijk.

9. R. van Assema .

Het probleem in Penningsveer is niet het langzaam verkeer, maar het gemotoriseerde verkeer. Er wordt veel te hard gereden.

Reactie:

Zie hiervoor het raadsbesluit. De intentie is de verkeerssituatie veiliger te maken voor langzaam verkeer, door gemotoriseerd verkeer te gast te maken en uit te werken hoe vrachtverkeer kan worden vermeden.

Voorgesteld wordt een flitspaal te plaatsen, zoals in Spaarndam. Deze zou tussen 7 en 9 uur 's- ochtends en tussen 5 en 7 uur 's- Avonds moeten zorgen dat alleen bestemmingsverkeer over Penningsveer mag rijden. Verder zouden hoge drempels moeten worden aangelegd om de snelheid sterk terug te brengen.

Reactie:

De mogelijkheid van een flitspaal zal worden meegenomen in de nadere uitwerking van verkeersmaatregelen. Dat geldt ook voor de vorm en locatie van verkeersheuvels. Voor een eventuele flitspaal is wel overleg nodig met de gemeente Haarlem, omdat de gevolgen mede het grondgebied van die gemeente betreffen.

10. H. Prins.

De vraag is waarom woningbouw moet plaatsvinden. Dit is een vorm van suburbanisatie en verdichting die in een open landschap onwenselijk is. Lintbebouwing belemmert de openheid en het doorzicht. Het brengt het gevaar dat achter de lintbebouwing in de toekomst ook gebouwd zal worden.

Reactie:

Het gemeentebestuur deelt de mening dat lintbebouwing ongewenst is. Uit het raadsbesluit blijkt dat de gemeente niet kiest voor lintbebouwing. Woningbouw is daarnaast voor de gemeente niet het vertrekpunt in deze ruimtelijke visie. De woningbouw komt aan de orde bij verplaatsing en beëindiging in Penningsveer van bestaande bedrijfsactiviteiten en bedrijfsbebouwing. De woningbouw heeft tot doel de noodzakelijke bodemsanering financieel mogelijk te maken. Het uiteindelijke doel is de ruimtelijke situatie in Penningsveer aanzienlijk te verbeteren ten opzichte van het bestaande.

Voor het oplossen van de problemen van Penningsveer is geen nieuwe bebouwing nodig, maar budget.

Reactie:

Zie het voorgaande. Voor het uitvoeren van maatregelen om de verkeerssituatie te verbeteren is inderdaad budget nodig. Op het moment dat het aan de orde komt, zal de gemeente hierin voorzien.

Heel Spaarnwoude kan wel worden bebouwd om extra inkomsten te genereren. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Reactie:

De gebiedsvisie gaat over Penningsveer en niet over heel Spaarnwoude. Zoals hiervoor aangegeven gaat het de gemeente niet om woningbouw op zich, maar om het verbeteren van de ruimtelijke verschijningsvorm van Penningsveer. Bestaande bedrijfsbestemming kan worden omgezet naar een nieuwe invulling.

De voorstellen voor weginrichting en langzaam verkeer routes zijn aantrekkelijk.

Reactie:

De gemeente beschouwt dit als aanmoediging.

11. Jachtvereniging Watervrienden.

Op een deel van het terrein van de jachtvereniging is een fietspad gepland waarover geen overleg is geweest. Verzocht wordt dit pad uit het plan te verwijderen.

Reactie:

Zoals in het voorgaande meer malen is aangegeven gaat de gemeente geen voorzieningen treffen op particulier terrein indien daar met de rechthebbende(n) geen overeenstemming over bestaat. Zie ook het raadsbesluit.

De jachtvereniging wil graag vooraf overleg voeren in het geval er plannen of vergunningen in voorbereiding zijn voor het terrein dat de vereniging in gebruik heeft.

Reactie:

Bij een bestemmingsplanprocedure of vergunningprocedure is dit gebruikelijk.

12. Olyhoek.

Er wordt een voorstel gemist om het knelpunt bij de smalle brug op de grens tussen Haarlem en Penningsveer op te lossen.

Reactie:

Bij de concrete uitwerking van verkeersmaatregelen zal aandacht worden besteed aan het overzichtelijker maken van de op en afritten van de brug. In het voorgaande is al geconstateerd dat de gemeente terughoudend is met het verbreden van de brug en de weg, omdat uit ervaring blijkt dat dit uitnodigt tot sneller rijden, wat de gemeente niet wil bevorderen.

Er wordt mee ingestemd dat tegenover het terrein van Van Assema geen woonarken worden gerealiseerd. Het aanzicht van het dorp, de openheid en de zichtlijnen zouden daardoor ernstig worden verstoord.

Reactie:

Dit standpunt is een bevestiging van de beleidslijn in de gebiedsvisie. De gemeente neemt deze adhe-siebetuiging voor kennisgeving aan.

De aangegeven fietspaden lopen over particuliere grond en zijn om die reden moeilijk of niet realiseerbaar.

Reactie:

Zie het raadsbesluit. De gemeente legt geen voorzieningen aan op particulier terrein als daar geen overeenstemming over bestaat met de rechthebbende.

13. Van Hat tum.

Het is verrassend dat van de opmerkingen van de inwoners in de visie weinig is terug te vinden.

Reactie:

Het raadsbesluit is het document waarin wordt aangegeven wat de gemeenteraad met de aanbevelingen doet. De gemeenteraad heeft de intentie de opmerkingen van de inwoners zoveel mogelijk tot hun recht te laten komen.

De gebiedsvisie gaat vooral uit van meer verkeersbewegingen en het verleggen van verkeersveiligheid. Er wordt uitgegaan van lintbebouwing langs Penningsveer en Lagedijk, dat nog meer verkeer oplevert. Verbreding van de toegangswegen leidt tot hetzelfde resultaat.

Reactie:

De gemeenteraad gaat uit van het verbeteren van de ruimtelijke verschijningsvorm van Penningsveer. In het geval dat bestaande bedrijvigheid wordt verplaatst of beëindigd, worden daarvoor kaders gegeven. De gemeente heeft niet als uitgangspunt het vermeerderen van verkeersbewegingen. Ten aanzien van lintbebouwingen wordt verwezen naar de reactie bij voorgaande zienswijzen en naar het raadsbesluit.

Bij het aanleggen van fietspaden op particuliere grond worden vraagtekens gezet. De aanleg van een fietsbrug belemmert de doorvaart.

Reactie:

Hier wordt verwezen naar de reactie op de vorige zienswijze en naar het raadsbesluit.